

Интервю ▶ 21
Липсват проекти за новите евро схеми

До края на юни ще има поне две процедури, каза Марияна Велкова, изп. директор на ИАНМПС

Новини ▶ 7

Няма опасност от втора газова криза за България

▶ **Димитър Гогов**, изп. директор на „Булгаргаз“

Компании ▶ 12
Застрахователните премии ще се облагат с 2%

Предложението за нов данък ще обхване полици, сключени след 31 август 2010 г., реши Министерският съвет

Компании ▶ 14
„Булгартабак“ взе 1.1 млн. лв. дивидент

„Благоевград БТ“ АД донесе 94.4% от дивидента за холдинга, а останалите малко 5.6% бяха от разпределената печалба на „София БТ“ АД

цена 1.50 лева

pari.bg Пари

Четвъртък

24 юни 2010, брой 117 (4928)

USD/BGN: 1.59386

▼ -0.11%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.22710

▲ +0.11%

Българска народна банка

Sofix: 373.47

▲ +0.29%

Българска фондова борса

BG40: 106.43

▲ +1.18%

Българска фондова борса

ИНВЕСТИЦИЯ В МИНАЛОТО

Предвидените 116 млн. лв. за доплащания на тютюнопроизводителите не дават отговор на въпроса за бъдещето на този сектор и заетите в него над 200 хил. души. Следващата година правителството ще бъде принудено отново да търси спешни решения под натиск ▶ 4-5

Колаж: Гриша Струнжек

Коментар ▶ 2
ГЕРБ измисли нова мярка срещу кризата

Вместо да пресекат нарушенията на законодателството, управляващите мислят как да увеличат събираемостта от глоби. И измислиха да намалят размера на наказанията

Новини ▶ 6
Пълен хаос с чистенето на старите отпуски

Промените в Кодекса на труда, които се разглеждат на второ четене, не дават ясен отговор докога ще може да се ползват старите отпуски. Работодателите нарушители пък ще плащат по-ниски глоби

Новини ▶ 9

И КЗК одобри продажбата на НУРТС

Представявана от шефа на КТБ Цветан Василев компания става основен играч в бъдещата цифровизация. НУРТС разполага с около 800 обекта

Компании ▶ 11

Лошите кредити в края на май достигнаха 15%

Обемът на лошите и реструктурирани кредити достигна 5.67 млрд. лв., сочат данните на БНБ. Според банкери тенденцията ще продължи

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Д-р Клаудио Албрехт

Д-р Клаудио Албрехт е новият главен изпълнителен директор на "Актавис Груп". Д-р Албрехт е бивш изпълнителен директор на Ratiopharm. Той има повече от 20 години опит във фармацевтичната индустрия. Клаудио Албрехт е 51-годишен австриец и има докторска степен по право.

Губещ
Доц. Божидар Хаджиев

Здравният министър Анна-Мария Борисова освободи директора на Университетска болница "Свети Георги" в Пловдив доц. Божидар Хаджиев. Той зае поста преди 9 месеца и завари гръзове за над 35 млн. лв. Преди седмица служители на болницата протестираха заради неизплатени заплати. Новият директор на болницата е доц. Карен Джамбазов.

Мнения

► По темата "Обама благодари на България за помощта в Афганистан"

► Най-добрият начин за благодарност е премахането на визите. Този акт на дело ще докаже, че България е приятелска страна.

Цвети

► По темата "Банка ДСК спечели големия приз в "Годишни банкови награди"

► Чудесно средство за култивиране на взаимни очаквания и изисквания - това е класацията по трите категории! Резултатът е доверие, от което се нуждаем.

Читател

pari.bg Top 3

1 Банка ДСК спечели големия приз в "Годишни банкови награди". С акти в от 5 точки ръководената от Виолена Маринова финансова институция зае първото място в класацията на в. "Пари"

2 "Борика" и "Банксервиз" се сляха. Акционерите в новото дружество може да бъдат БНБ и търговски банки

3 Нов индекс ще измерва търговията на БФБ. В измерителя влизат дружествата, спазващи принципите за корпоративно управление

Коментар

ГЕРБ ИЗМИСЛИ НОВА АНТИКРИЗИСНА МЯРКА

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Глобите при нарушение на разпоредбите в Кодекса на труда падат, защото били несъбираеми и водели до фалит малките фирми. С този смешен аргумент депутатите от ГЕРБ прокараха почти десетократно сваляне на минималните санкции за работодатели, които нарушават трудовото законодателство, не подобряват условията на труд и не изпълняват предписанията на контролните органи (виж стр. 6). Депутатите от ГЕРБ се оправдават, че горните нива на санкциите все пак остават високи. Да подразбираме ли, че те ще важат за големите фирми? Или наказанието ще бъде по преценка на проверяващия?

Идеята да се подобри събираемостта от глоби може и да изглежда добра за бюджета. Тя обаче напълно се разминава с действията на данъчни, митнически и трудови инспектори в борбата им със сивия сектор. Има ли по-възпираща спиратка за неспазване на законодателството от достатъчно солени глоби? (Освен ако представата на бизнесмените за съдебната ни система дотол-

Мила Кисьова
mkisiova@pari.bg

” Вместо да пресекат нарушенията на законодателството, управляващите мислят как да увеличат събираемостта от глоби

кова е девалвирала, че никой от тях не гледа сериозно на подобна заплаха.) Например в момента е в ход масирана кампания за проверка на трудовите договори в цялата страна. Наемането на работници на черно си е достатъчно сериозно нарушение, за да мислим за просперитета на работодателя, който си е позволил това.

Възможно е и свалянето на глобите да е поредната антикризисна мярка на управляващите в опит да спаси много бизнеси от фалит. Тя поне ще сработи много по-бързо за разлика от десетките други намерения, по които все още няма развитие. Какво обаче се постига с падането на глобите до нивото на две средни заплати? Всяка по-малка фирма за 1500 лв. ще може да "откупи" немарливостта си и да продължи така до следващата проверка. Просто защото спазването на закона й струва много повече пари. Дали с това ще се съгласят по-големите компании, за които законодателят не е толкова загрижен, може би защото имат достатъчно пари? Зад тази грижа за малкия бизнес обаче прозира друга умисъл.

Знаем, че процент от събраните от държавните контролни органи глоби влиза в джоба на чиновниците под формата на премии. За някои структури те достигат до 30% от заплатите. Преди години драстично бяха намалени глобите за нарушения на данъчното законодателство пак с идеята, че тези глоби все пак трябва да са събираеми. Това тогава съвпадна с новия Данъчно-процесуален кодекс, с който съществено се вдигнаха премиите за данъчните служители.

Сега министърът на финансите се е заканил да прекрати практиката възнаграждението на служителите да зависи от глобите, които те събрат, защото това изкривява мисленето им. Парите, събрани от глоби, ще отиват изцяло в държавния бюджет, вместо част от тях да се разпределят сред инспекторите и най-вече сред началниците им. Това обаче ще се случи евентуално догодина. Дотогава контролните структури са заинтересовани да си осигурят повече приходи зад благовидния предлог за по-голяма събираемост.

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп АД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
lapostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
satanasova@pari.bg
УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ
Лилия АПОСТОЛОВА
Ричард КЛЕГ
Стефан НЕДЕЛЧЕВ

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
1 зам. главен редактор
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
gandreev@pari.bg
Зам. главен редактор
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
mveromirova@pari.bg
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395438
ivan.bedrov@pari.bg
ИНВЕСТИТОР
Мирослав ИВАНОВ - 4395867
mivanov@pari.bg

БИЗНЕС
Мила КИСЬОВА - 4395863
mkisiova@pari.bg
ЖУРНАЛИСТИ
Биляна ВАЧЕВА - 4395866
bvacheva@pari.bg
Филупа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
dcherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
kyaneva@pari.bg
Иглица ФИЛИПОВА - 4395867
iphilipova@pari.bg

Аманас ХРИСТОВ - 4395818
ahristov@pari.bg
Николема ЦВЕТКОВА - 4395876
ncvetkova@pari.bg
Рагослава ДИМИТРОВА - 4395823
rdimitrova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
epulcheva@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
ggeorgiev@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
mangelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” Впечатлени сме от ангажираността на България по отношение на фискалната дисциплина и разумното управление на външния дълг

► Робърт Зелик, президент на Световната банка

Число на деня

220

► млн. лв. повече може да похарчи НЗОК през тази година, реши правителството

Коментар

Рязане на дефицит - Великобритания срещу България

В последните дни медиите отделиха голямо внимание на решението на Великобритания да вдигне ДДС и да наложи данък върху банките. Това обаче е само върхът на айсберга. По-важното е друго. Първо, ДДС се вдига с 2.5%, но корпоративният данък се намалява с 4-5%. С други думи, имаме прехвърляне на тежест от преките към косвените данъци. Защото преките данъци са по-вредни за икономиката.

За съжаление нашите управляващи, изглежда, искат да правят точно обратното - да прехвърлят тежестта от косвените към преките данъци. Всъщност дори е по-лошо. Те не говорят за прехвърляне на тежестта от косвени към преки данъци - но на практика просто искат да увеличат преките данъци. Т.е. не говорим за прехвърляне, а за увеличение на данъците.

Второ, във Великобритания 77% от намалението на бюджетния дефицит ще се реализира чрез намаление на разходите. Защото изследванията показват, че при успешните намаления на бюджетни дефицити делът на намалението на разходите е около 80% от целия пакет. Увеличените данъци съответно трябва да са не повече от 20% от

Георги Ангелов, старши икономист в "Отворено общество"

” Във Великобритания 77% от намалението на бюджетния дефицит ще се реализира чрез намаление на разходите. В България точно обратното - правителството не е намалило държавните разходи, а ги увеличава

антидефицитния пакет. В България обаче се прави точно обратното - правителството не е намалило държавните разходи, а ги увеличава. И планира да ги увеличи още през следващата година. Точно обратното на здравия разум.

Трето, във Великобритания налага данък върху банките, за да може държавата да си върне парите, които е наляла в

банковата система, за да я спаси от фалит. За радост в България банките не фалираха (ако бяха фалирали, щяхме да сме по-зле от Гърция). Разбира се, това не пречи да се мисли как да се засили още повече стабилността на банките в дългосрочен план - например чрез повече собствен капитал и презастраховане на рисковете, поемани от фонда за гарантиране на влоговете.

Четвърто, Великобритания реже разходите на повечето министерства с 25-30% в реално изражение. В България, точно обратното. Нито едно министерство на практика не постигна зададената цел от 20% съкращения (някоя счетоводно постигнаха целта - но бяха компенсирани с перото "извънредни разходи"). Големите приказки за намаление на бюрокрацията доведоха точно до 3.34% намаление на разходите за заплати в ревизирания бюджет. Като цяло в ревизирания бюджет има повече разходи, отколкото в неревизирания!

Между другото във Великобритания осигуровките са по-ниски, отколкото в България. Това за тези, които твърдят, че в България осигуровките били твърде ниски и трябвало да ги вдигаме.

Пророк

► Цветан Цветанов ще стане президент на България. Присъдата ми ще е само едно от малките камъчета, върху които ще се изгради кариерата му. В това няма нищо лошо, ще го избере народът, каза Марио Николов след края на поредното съдебно заседание срещу него

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

► Правителството на Великобритания начело с Дейвид Камерън повишава ДДС с 2.5%, но намалява корпоративния данък с 4-5%

СНИМКА BLOOMBERG

Част от KBC group

Каско+ на ДЗИ
до -40%

www.dzi.bg

Проблем, много по-скъп

Зад скандала с неизплатените държавни премии за тютюнопроизводителите се крие един цял нерестформиран сектор, който тепърва ще създава проблеми

Държавата трябва да се оттегли

Държавното субсидиране е изначално грешна система и пречи на естественото развитие на пазарите. Щом нещо не стои добре на пазара и се налага да се доплаща за него, значи то е излишно. Подпомагането на тютюнопроизводителите създава сериозно противоречие - от една страна, България ще върви към ограничаване на пушенето в унисон с европейската политика, а от друга - държавата стимулира тютюнопроизводството. Не на последно място тези премии допълнително утежняват бюджета.

Тези 116 млн. лв. не трябва да се плащат. Това е порочен кръг - от една страна, уж трябваше производителите да се преориентират през тези

Петър Ганев,
Институт за пазарна икономика

„Следващата година ще има същия проблем, защото производителите нямат стимул да се ориентират към друго производство

години, а от друга - им се плаща на килограм тютюн. Така те никога няма да се преориентират.

През тези години нищо не е направено да се осигури алтернативна заетост, а сега управляващите ще продължат да плащат отново без конкретен план. Това не е реформа. Това заробва тези хора. Следващата година ще има същия проблем, защото те нямат стимул да направят друго. По-различно ще е положението, ако има някаква програма за преориентирането на тези производители, но засега няма. Макар че и това не е съвсем сигурно, тъй като последните ни данни сочат, че създаването на алтернативна заетост по държавни програми няма траен ефект.

Ани Когжабанова
ani.kodzhaivanova@pari.bg

Дни наред един не особено голям държавен разход, макар и в условия на криза, се оказа в центъра на скандал, който придоби и политически оттенък. Прословутите 116 млн. лв. държавна премия за тютюнопроизводителите доведоха до дебати в парламента, разногласия между министри, а самите производители стачкуваха ефективно.

Отвъд политическите спекулации и историята на деня тези пари са само върхът на един доста посериозен проблем, който засяга бъдещето на цялата тютюнева индустрия, близо 200 000 души, заети в производството, и в крайна сметка и цялата икономика на България. Големият въпрос как ще се реформира секторът засега няма отговор.

Защо стачкуваха

Конкретният повод за стачката на земеделските производители бяха забавените плащания на държавните премии. Те се отнасят за последната произведена

реколта 2009 и за много от производителите са единствен шанс за свободен капитал, с който да подготвят следващата реколта. В крайна сметка парите за производителите ще бъдат изплатени идния месец, но това забавяне за част от тях се оказва фатално.

Политическото спекулиране с темата обаче допълнително нагнетява положението. Изказвания като това на министър Дянков, че тютюнопроизводителите са „на държавна хранилка“ и тази порочна практика трябва да спре, подозренията, че зад стачките стоят политически интереси, и думите на премиера, че тези пари са подарък от бюджета, даже един вид социална помощ, която те не заслужават, едва ли са от полза за някого.

Нежелан разход

До влизането на България в ЕС на тютюнопроизводителите се изплащаха държавни субсидии. По този начин държавата подпомагаше един сектор, чиито изкупни цени обаче и контролираше, създавайки си така условия да бъде конкурентна на външните пазари. Политиката на Европа не е в подкрепа на тютюневия сектор и ставайки член на ЕС, България трябваше да се откаже от тях. Страната ни обаче получи правото на тригодишен референтен

период, в който производителите да получават държавна премия, изплащана както и преди на килограм изкупен тютюн, но с таван, наложен от ЕС - 116 млн. лв. за последното плащане. Това е премията за реколта 2009, която трябваше да бъде изплатена преди доста месеци, но управляващите отложиха. Може би с надеждата, че някак ще успеят да си спестят този разход. С актуализацията на бюджета и след куп правни премии все пак ще бъдат изплатени. Макар и късно. Но да се твърди, че тези пари са подарък, е малко несериозно.

След това последно плащане тютюнопроизводителите ще бъдат третирани като земеделски производители. По силата на нов тригодишен референтен период те пак ще получават държавни премии, но вече на единица площ, а не на килограм. Тези референтни периоди са нещо като буфер за тютюнопроизводителите, за да имат време, а и средства да реагират и да преориентират производството си. Съдейки по реакциите на правителството обаче, тези премии не са инвестиция в бъдещето, както може да се предположи, а просто един нежелан разход.

Накъде?

Има позиции, като тази

представителите на Института за пазарна икономика, че парите трябва да бъдат спрени веднага - включително и това плащане от 116 млн. лв. да не се случи, защото цялата система на субсидиране на един отрасъл е изначално грешна и единствено пречи. Те, разбира се, имат своите основания и икономическа логика. Но големият проблем на този сектор е, че правилно или не, доскоро е бил под контрола на държавата, а сега трябва да се адаптира към условия на свободен пазар. И това няма да мине без сътресения. Допълнителен проблем е и профилът на голяма част от тези производители - демографски, социален и т.н. Песимистите смятат, че голяма част от тях няма да успеят да се адаптират към ново производство и ще последва изселване, обезлюдяване на цели региони, допълнителна тежест за социалната система и проблеми за икономиката. Оптимистите вярват, че повечето ще успеят, но не и без намесата на държавата, която да изработи конкретни схеми с конкретни предложения как да стане това, откъде да се намери допълнително финансиране и т.н.

Грешки от миналото

Хора с по-дълга политическа памет обаче припом-

нят, че именно с ДПС в управлението, още преди реалното присъединяване на България към ЕС, бе подписан документът, който реши съдбата на тютюнопроизводителите. България имаше възможности да договори по-добри условия и за по-дълго - поне до 2013 г., когато е планиран период за европейската икономика, а и дори да се удължи до 2020-а с механизми като форсмажорни обстоятелства. Ангажираните с преговорите тогава в лицето на НДСВ, ДПС, а и президента Първанов не успяха да защитят интереса на тютюнопроизводителите, смята Ергин Емин, шеф на фонд „Тютюн“ в правителството на Иван Костов. Друг е въпросът има ли въобще смисъл от удължаването на агонията на този бранш.

Критиките към ДПС обаче натежават и с това, че през референтния период до 2009 г. те не са предприели и никакви стъпки, с които да подпомогнат или поне ориентират своя електорат към алтернативно производство. На тези критики Алиосман Имамов, депутат от ДПС, отговаря, че всъщност Движението не смята, че тютюнопроизводството има нужда от алтернатива. По думите му това е печеливш отрасъл, със стабилен външен пазар и унищожаването му не

може да бъде обосновано по никакъв начин.

Липса на визия

Въпреки че в случая любимото оправдание на управляващите за тежкото наследство може и да има нещо вярно, това не сменя от тях отговорността да намерят приемливо решение, защото тютюнопроизводството води след себе си много сериозни верижни реакции.

Една стенограма от заседание на МС разкри обаче не само липсата на визия за бъдещето на тези хора, но и липсата на единомислие в управляващите. Предложението на Симеон Дянков премията през новия референтен период да не се изплащат, преди да се осигури възможност за алтернативно производство, влиза в директен сблъсък с въпроса чия отговорност е намирането ѝ.

Никой не може да забрани на производителите да гледат тютюн, но това ще бъде на пазар без държавни гаранции.

Сегашната власт трябва да вземе решение дали ще участва някак в преориентирането на близо 50 000 производители, или ще ги остави да решават сами за себе си. Вторият вариант обаче крие опасност 200 000 души да се окажат без държавна помощ и без алтернатива през 2013-а.

От тези 116 млн. лева

Няма диалог. Ставам зеленчукопроизводител

До стачките се стигна, защото положението на тютюнопроизводителите е кризисно. 90% са на кредити. Голяма част ще засадят много малко или нищо. Няма средства, защото това забавяне обръка всичко. Аз самият тази година намалих насажденията от 2500-3000 дка на 1500 дка. Изказванията на представители на управляващите обиждат и дразнят хората в този сектор. Загуби се диалогът.

Дянков иска структурни промени, но това трябва

Валентин Благоев, член на Националния съюз на тютюнопроизводителите и производител от с. Маноло, Пловдивско

да се дефинира в някакви разумни граници, защото не мога изведнъж да си направя шивашка фабрика и да започна да шия костюми! Лично аз мисля да премина в зеленчукопроизводството. Парите през новия референтен период ще помогнат на повечето производители да се преориентират. Мисля, че ще се справят, макар и с по-бавни темпове, с малки

стопанства. Тези мерки подействаха в Гърция, в Испания и са правилни. Имаме нужда от тези пари.

Разбира се, в идеалния случай бихме желали отрасълът да се запази, да се вникне в проблемите му и да се намери решение. Всъщност със 150 млн. лв. на година нещата вървят доста добре. Не мисля, че това е непосилна сума. Не ни е приятно да стачкуваме и не искаме да се стига пак дотам. Но трябва да се подхожда по-мъдро към проблемите.

Тютюнопроизводство ще има със или без държавата

Конкретният проблем с изплащането на последните премии е продукт на липсващата политическа воля у управляващите, както и разноговоренето на различни техни представители. Хората се почувстваха изоставени и пренебрегнати.

Положението е парадоксално, защото актуализацията на бюджета залага изцяло на износа, а една голяма част от износа идва именно от тютюна. В същото време властта обсъжда варианти за унищожаването на тази индустрия. ДПС не смята, че отрасълът има нужда от алтернатива. Има търсене, има и пазар, и то добър пазар за тютюна, особено за ориенталските сортове. Защо тогава да се търси

Алиосман Имамов, генерал от ДПС

„ДПС не смята, че отрасълът има нужда от алтернатива. Има търсене, има и пазар, и то добър пазар

алтернатива? Тютюнопроизводството ще продължи със или без държавата. С оттеглянето на държавните субсидии цените на тютюна ще се повишат. Пазарът ще се либерализира още повече. И сега българските цигари губят позиции на вътрешния пазар, а контрабандата процъфтява, а след спирането на държавната помощ тези процеси ще се засилят.

Плащанията по новия референтен период ще помогнат на тези, които искат да се ориентират към друго производство, да го направят. Ще бъдат подкрепа и за тези, които искат да продължат с тютюна. Но да се обвързва премията изцяло с алтернативното производство, не е правилно.

Пътят на парите

Парите за тютюнопроизводителите досега са идвали от самите пушачи

Схемата за субсидиране на тютюнопроизводителите в последния й вид е изработена при управлението на Иван Костов. Ергин Емин, шеф на фонд „Тютюн“ в този период, казва, че субсидията за тютюнопроизводителите има много ясен произход.

Сумата е сбор от 30% от приходите от акциза и 2.5% от митническите такси. По думите му и в момента държавните премии за тютюнопроизводителите идват по тези пера. Тоест това са пари, които идват директно от пушачите, и твърдението, че тези средства са на гърба на детски градини, болници и т.н., са доста свободни интерпретации.

Как се разпределят парите

Цялостната квота за обемите на тютюнопроизводството се регулира от фонд „Тютюн“ на базата на сключените договори с лицензираните изкупвачи. Всеки производител получава от кметовете по места определена квота спрямо това

30

► процента от приходите от акциз и 2.5% от митническите такси формират бюджета за субсидиите на тютюнопроизводителите

колко може да произведе. А размерът на субсидията се определя от тази квота. Един малък производител (най-често семейство с 4 членове) с един дка земя примерно ще получи квота за един тон.

Премията за един тон по последно определените цени варира от 1400 до 3200 лв. в зависимост от гледания тютюн - ориенталските сортове са по-скъпите, но те имат и много малко участие в цигарите, които в световен мащаб все повече се ориентират към американския модел - основно със сортовете „Вирджиния“ и „Барлей“. Те са с по-ниска държавна премия, но пък се отглеждат в по-големи количества.

Естествено по-големите производители, които отглеждат основно тези два сорта, получават и по-го-

леми квоти и съответно големи премии, но те имат и много по-големи разходи - за работна ръка, машини, препарати, помещения и т.н.

Промени

През този период до 2013 г. тютюнопроизводителите ще получават държавна помощ не на кило тютюн, а на стопанство или на площ, но размерът на помощта ще е съобразен и с данните за изминалите три години. Ако един производител е обработвал през 2007 г. - 50 дка, през 2008 - 100, а през 2009 - 150, ще получи осреднена годишна помощ за 100 дка.

Със старта на новия референтен период от идната година реално Законът за тютюна и тютюневите изделия няма да функционира, а фонд „Тютюн“ ще бъде закрит. Пазарът ще се либерализира, цените също, тъй като няма да има държавно определена изкупна цена.

А производителите ще имат избор дали да продължат да произвеждат тютюн без държавни гаранции за пазар и премии, или да се преориентират - със или без помощта на държавата.

Тютюн Про и контра

► Мнението, че тютюнопроизводителите обезателно трябва да се насочат към алтернативно производство по примера на други страни членки на Европейския съюз като Гърция и Испания, е логич-

но с оглед цялостната политика на ЕС в това отношение.

► Според други обаче тютюнопроизводството е твърде важен сектор за България и не може да бъде жертван с лека ръка.

► В тяхна полза е железният факт, че износьт на тютюн е един от най-основните за България.

Именно той го голяма степен поддържа положителния външнотърговски баланс на страната.

► Загубата му води и до намаляване на валутните приходи.

► Не са за подценяване и възможните демографски и социални проблеми, както и загубата на обработваема земя.

По-ниски глоби за работодатели нарушители

Според управляващото мнозинство намалените наказания ще стимулират бизнеса, опозицията смята, че ще зачестят нарушенията

► Някои депутати са на мнение, че глобите за трудови нарушения ще се плащат все по-рядко

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

По-ниски глоби ще плащат работодателите, които не спазват трудовото законодателство. Това решиха депутатите по време на дебатите за промени в Кодекса на труда.

Облекчени наказания
Работодател, който не изпълни задълженията си за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, ще се наказва с имуществена санкция или глоба в размер от 1500 до 15 хил. лв., предвидат промените. Същата е и глобата за работодатели, които са нарушили разпоредбите на трудовото законодателство извън правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд. Виновните длъжностни лица и за двата вида нарушения ще трябва да платят санкция между 1000 и 10 хил. лв., решиха депутатите. Това на практика означава намаляване на глобите, които действат в момента. Досега за работодателите те бяха между 10 и 15 хил. лв., а за длъжностно лице между 2500 и 10 хил. лв.

словни и безопасни условия на труд, ще се наказва с имуществена санкция или глоба в размер от 1500 до 15 хил. лв., предвидат промените. Същата е и глобата за работодатели, които са нарушили разпоредбите на трудовото законодателство извън правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд. Виновните длъжностни лица и за двата вида нарушения ще трябва да платят санкция между 1000 и 10 хил. лв., решиха депутатите. Това на практика означава намаляване на глобите, които действат в момента. Досега за работодателите те бяха между 10 и 15 хил. лв., а за длъжностно лице между 2500 и 10 хил. лв.

словни и безопасни условия на труд, ще се наказва с имуществена санкция или глоба в размер от 1500 до 15 хил. лв., предвидат промените. Същата е и глобата за работодатели, които са нарушили разпоредбите на трудовото законодателство извън правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд. Виновните длъжностни лица и за двата вида нарушения ще трябва да платят санкция между 1000 и 10 хил. лв., решиха депутатите. Това на практика означава намаляване на глобите, които действат в момента. Досега за работодателите те бяха между 10 и 15 хил. лв., а за длъжностно лице между 2500 и 10 хил. лв.

между 2500 и 10 хил. лв.

Сблъсък

Преди да гласуват окончателно промените, депутатите влязоха в остри спорове дали да се намаляват глобите. Представители на Коалиция за България бяха против с довода, че промяната ще стимулира бизнеса да нарушава

закона, защото глобата е по-малка и ще може да си я плати.

От ГЕРБ заявиха, че намаляването на глобите ще стимулира спазването на закона, защото досегашният им размер е бил голям. Фирмите от своя страна са се затруднявали и са проточвали плащането на санкциите във

времето.

Според Искра Фидосова депутатите от Коалиция за България спекулират с предложението за намаляване на долната граница на санкциите при неспазване на трудовото законодателство. Според нея горната граница остава достатъчно висока.

Рагослава Димитрова

Позиции

Промените ще стимулират бизнеса

С досегашните глоби събираемостта на санкциите е прекалено малка. По-голямата част от актовете пропадат в съда, защото се постановява, че фирмите нямат възможност да платят толкова големи суми. Посолените глоби намаляват събираемостта, защото не

Стефан Господинов,
ГЕРБ

„Новите санкции ще бъдат превенция

се прави разграничение между големи и малки фирми.

Промените ще дадат възможност на работодателите да спазват закона, а малките фирми ще бъдат спасени от фалит. Новите санкции ще бъдат превенция.

Ще има повече нарушения

Целта на глобите е не да пълнят хазната, а да се спазва законодателството. С намаляването на санкциите всеки работодател ще може да си плати глобата и няма да има стимул да се спазва законът. Трябва да се помисли

Драгомир Стойнев,
Коалиция за България

„Когато санкцията е малка, се обезсмисля плащането ѝ

и за това, че предстои пенсионна реформа и трябва да стимулираме хората да работят, но да имат осигуровки.

Когато санкцията е малка, се обезсмисля плащането ѝ. Това ще възпре работодателите да бъдат изрядни.

Пълнен хаос с чистенето на старите отпуски

Ползвайте първо дните за тази година, за да не изгорят, съветват законотворци

Новите разпоредби за изчисляване на натрупаните стари отпуски са на път да предизвикат истински хаос в предприятията, в резултат на което почивките на много хора да изгорят.

Уловка

При второто четене на промените в Кодекса на труда депутатите гласуваха, че

неизползваният до 1 януари 2010 г. платен годишен отпуск за предходни календарни години може да се ползва само до 31 декември 2011 г. В същото време друг приет вече текст гласи, че платеният годишен отпуск ще може да се ползва само до края на съответната календарна година. Така разсрочването важи само за неизползваните дни за почивка преди 2010 г. и ако хората ги изчистят до края на тази година, без да ползват тазгодишната си отпускат, то тя ще изгори.

Разяснение

В цялата тази сложна ситуация се намеси управителят на НОИ Христина Митрева, която от парламентарната трибуна препоръча на хората първо да ползват дните си за тази година, а едва след това да чистят старите отпуски. Същата ситуация ще възникне и догодина и работодателите ще трябва да я предвидят в графициите, които трябва да съставят за ползването на отпуските в предприятията им, каза Митрева.

Възможно е да се направи

подобно разместване, просто хората при подаване на молбите за отпуск трябва да посочат за коя година е той, заяви Ралица Иванова, експерт по човешки ресурси. Според нея за целта трябва да се даде колкото може повече гласност на този казус. Това е работа на отделите по човешки ресурси във фирмите, но много зависи от добронамереността на работодателите, защото в тяхна полза е загубата на годишния платен отпуск от страна на работника, допълни тя. Ако все пак в

дадени фирми с вътрешна заповед се дадат указания с предимство да се ползват стари отпуски, то трябва да се знае, че тези вътрешни заповеди имат по-малко тежест от Кодекса на труда, ако се оспорят в съда, каза Иванова.

Изключения

От гласуваните вчера промени в Кодекса на труда стана ясно, че работодателите ще може да отлага ползването на до 10 дни от отпуската на служителите си за следващата година само

при важни производствени причини. Разсрочване се разрешава и при продължителни болнични или отпуск по майчинство. В тези случаи работниците ще ползват платената си почивка в следваща година, но само наведнъж.

В същото време депутатите гласуваха, че ако обемът на работа в дадена фирма намалява, работодателят може да праща в неплатен отпуск работниците си и без тяхно съгласие, но за не повече от 60 дни.

Миля Кисьова

Втора газова криза в България била невъзможна

ДКЕВР ще вземе окончателно решение за поскъпването на синьото гориво на 28 юни

Няма опасност за България от втора газова криза, каза председателят на управителния съвет на "Газпром" Алексей Милер. По думите му конфликтът между Русия и Беларус не застрашава разпространението на синьото гориво на българския пазар. Има количества природен газ, които са предназначени за българските потребители, успокоиха от руския газов монополист. Според Милер транзитът на газ от Русия през Беларус се реализира в пълен обем, като няма проблеми за европейските потребители.

"Въпросът не е в това дали ще има газ, а кой ще го реализира", каза Димитър

Гогов, изпълнителен директор на "Булгаргаз". По думите му, ако компанията продължава да го продава под себестойността му, има вероятност да бъдат изместени от пазара.

Ценообразуване

При определянето на цената на газа "Булгаргаз" добавя и невзетите приходи на дружеството за първото тримесечие. Сумата за този период достига до 28 млн. лв. По предварителни данни стойностите за второто тримесечие достигат до минимум 50 млн. лв. В заявлението на дружеството за искана цена на горивото се взема предвид и средният курс между долара и лева. В момента цената на газа на българската граница е 338.7 USD за 1000 куб. м газ. Дружеството иска 2% надценка за себе си, или 10.75 лв., така че крайната цена за потребителя да бъде 568.04 лв. От ДКЕВР са намалили надценката до 7.01 лв. на 1000 кубика според последния им доклад.

Количества

Потребителите се нуждаят от 405 млн. куб. м природен газ, сочат данните на "Булгаргаз". Дружеството

е заявило доставка на 447 млн. куб. м и е готово да понесе риска, ако консумацията е по-висока. Количествата синьо гориво, които не се използват за покриване на нуждите на клиентите, се насочват към складиране в Чирен. "Капацитетът на базата е изпълнен на 100%", заяви още Гогов. Според него така се гарантира нормално газоподаване през зимата.

Решение

Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) ще вземе окончателно решение за процентното оскъпване на газа на 28 юни. Председателят на ДКЕВР Ангел Семерджиев съобщи, че цената на природното гориво ще бъде вдигната между 24 и 25% от 1 юли. Той не уточни дали то ще бъде на база досегашната цена на газа или определената от регулатора през април. Разликата в двете цени е 5%. Тя се наложи, след като министерството на икономиката я намали с цел тя да стане по-поносима за потребителите. "Булгаргаз" няма възможност да продава газ на по-ниска от определената от ДКЕВР цена, каза Димитър Гогов.

Николема Цветкова

► Димитър Гогов, изпълнителен директор на „Булгаргаз“, заяви, че дружеството разполага с паричен поток от 66 млн. лв. при необходимости около 200 млн. лв.

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

45

► млн. лв. са загубите на "Булгаргаз" за първите пет месеца на 2010 г.

МЕНИДЖЪР & GLOBUL представят

Бизнес форум

ЗЕЛЕНИЯТ ИЗХОД ОТ КРИЗАТА

Чиста природа за нов икономически ръст

На 24 юни на зелен килим в градината зад музея „Земята и хората“

МЕНИДЖЪР

a company of VM FINANCE GROUP

С подкрепата на:

ANDREEV, STOYANOV & TSEKOVA
schönherr

TRACE
TRACE GROUP HOLDING

Омбудсманът раздели мобилните оператори

Клаузата за автоматично подновяване на договора се видя неприемлива за Гиньо Ганев, водещите две компании не виждат пречки

Клаузата за автоматично подновяване на договорите на абонатите на мобилните оператори в България стана причина за словесна престрелка между омбудсмана на страната и трите телекома. Според Гиньо Ганев тази практика е нелоялна, заради което той ще сезира регулаторните органи. Двамата водещи мобилни оператора обаче не виждат нищо нередно в автоматичното подновяване на срока на

договорите на клиентите си, които са изтекли.

Полемика

Обмудсманът обяви, че има “купчина с жалби, че мобилните оператори нарушават правата на потребителите със срочните договори”. Телекомите са задължени от Закона за електронните съобщения да предоставят услугата си за определен срок, което е причина да сключват

договори с крайна дата. Проблемът според Ганев е, че след изтичане на договора той бива подновен автоматично, ако клиентът не изрази друго желание. Операторите обаче възпрепятстват прекратяването на договори по различни начини - например служителите завеждат подаденото искане с по-късна дата. Или пък начисляват нереално високи неустойки за желаещите да се откажат

► Клаузата за автоматичното подновяване на договорите е най-спорната тема за

от услугите на телекомите потребители. Твърдения, които бяха отречени вкупом от трите компании.

Причина

Като причина за клаузата за автоматично продължаване на договорите мобилните оператори посочват факта, че с изтичането на договора мобилният телефон на клиент ще бъде спрял. Освен това потребителят ще загуби преференциалните условия, които е използвал до момента.

“Автоматичното подновяване на срочните дого-

вори за нов срок гарантира на потребителите, че ще продължат да ползват избраните от тях услуги при същите преференциални условия”, пише в официалната позиция на “М-Тел” по повод изказването на Гиньо Ганев. Подобна страна заема и вторият по големина играч на пазара - “Глобул”. “Клаузите за автоматично подновяване на договорите за мобилни услуги присъстват за улеснение на нашите клиенти. По този начин им се предоставя възможност да ползват услугите на прак-

тика безсрочно, без да е необходимо да сключват нов договор за мобилни услуги при изтичането на първоначалния срок на договора”, коментират от телекома. Единствено “Виваком” се обяви за предложените от омбудсмана промени в работата на операторите с клиенти (виж карето).

Без отказ

“Подкрепяме усилията на омбудсмана в защита на правото на потребителите свободно и безпрепятствено да избират и използват

Предложения Гиньо Ганев за промените в процедурата

► Телекомуникационните компании да искат изрично съгласие на абоната за допълнително предлаганите услуги и продължаването на

договора.

► Операторите да изпращат на абонатите поощаща SMS преди изтичането на договора, както сега поощащат за месечните задължения.

► По-реалистични и съизмерими с щетите неустойки. Според Ганев сегашните искания са твърде скъпи и не отговарят на реалните про-

пуснати ползи на телекомите.

► Ясни и разбираеми процедури по прекратяване на договорите.

► Ганев обяви, че ще сезира министъра на икономиката, енергетиката и туризма, Комисията за защита на потребителите, Комисията за защита на конкуренцията и самите телекоми.

Парламентът разреши поскъпването на “Люлин”

Опозицията смята, че това решение трябва да бъде взето от правителството

Мнозинството в парламента отпусна допълнителни 86 млн. лв. (43 млн. EUR) за довършването на автомагистрала “Люлин”. Това стана въпреки недоволството на опозицията и партньорите от “Синята коалиция”, че това трябва да бъде решено от правителството, а не от Народното събрание. Според агенция “Пътна инфраструктура” решението за поскъпването на магистралата от 137 млн. EUR на 185 млн. EUR се взема от парламента, защото парите за поскъпването ще да са изцяло от бюджета на страната.

Атака

В парламента поскъпване-

то разпали ожесточена дискусия. Тъмносинята Екатерина Михайлова не участва в гласуването. Мотивът ѝ - решението трябва да се вземе от кабинета “Борисов”. Тя поиска всички партии в парламента да внесат предложение за промяна към актуализацията на бюджета, за да се предвидят средствата за довършването на “Люлин”.

“Възражявам парламента да се бърка в работата на правителството по този извънреден начин. Не е работа на депутатите да прекрояват изцяло бюджета по този начин”, отсече депутатката от ДСБ. Корман Исмаилов от ДПС подкрепи Михайлова и също отказа да участва в гласуването.

Измиване на ръце

От БСП обвиниха премиера, че бяга от отговорност за поскъпването на ауто-

► Според червената депутатка Меглена Плугчиева ГЕРБ не може да се пребори със Симеон Дянков и затова поскъпването на магистралата се гласува от парламента

бана. “Щом Плевнелиев и премиерът не искат да застанат зад числата, защо аз трябва да го направя”, запита социдепутатът Димчо Михалевски, който е бивш зам.-министър на регионалното развитие. Той дори предупреди колегите си от мнозинството, че ако подкрепят проекторешението, ще дадат възможност на Борисов да си избърше ръцете с тях. Според Ангел Найденов пък ресорните министри не могат да се преборят със Симеон Дянков и затова използват парламента като индουλгенция. Същата теза разви и Меглена Плугчиева.

Защо поскъпва аутобанът

В приетото от парламента решение пише, че допълнителните пари се отпускат заради закъснение на строителството още от 2007 г. и

И КЗК одобри продажбата на НУРТС

Представявана от шефа на КТБ Цветан Василев компания става основен играч в бъдещата цифровизация

100

▶ млн. лв. е цената на сделката за 50% от НУРТС според непотвържена информация

Продажбата на 50% от Национално управление "Радио- и телевизионни системи" (НУРТС) на практика беше одобрена от Комисията за защита на конкуренцията. Новият съсобственик на половината от дружеството, отговарящо за разпространяването на ТВ и радиосигнали, ще бъде кипърската офшорна компания "Манселорд Лимитед". Неин представител за България е инвестиционният фонд "Бромак", управляван от изпълнителния директор на КТБ Цветан Василев. Фондът притежава и 57% от банката, която беше един от консултантите по сделката. Останалите 50% от НУРТС остават собственик на "Виваком". Продажбата на дела бе одобрена и от Комисията за регулиране на съобщенията преди седмица. Паралелно с изкупуването на половината от НУРТС обаче "Манселорд Лимитед" придобива и "Тауърком България", която ще изгражда и ползва първите два цифрови мултиплекса за разпространение на частните радиа и телевизии. Това стана ясно от съобщение, публикувано на сайта на КЗК.

Решение

Според официалната позиция на КЗК сделката не попада под регулациите на антимонополния регулатор. Причина за това е фактът, че една от компаниите, участващи в сделката - "Манселорд Лимитед" - на практика не е реализирала никакви приходи за 2009 г., което изкарва сделката извън Закона за защита на конкуренцията. Освен това според условията на продажбата активите на НУРТС ще бъдат отделени в новосъздадена компания - "НУРТС България", което също не попада под регулациите на КЗК.

Промени

С това си решение на практика антимонополният регулатор премахна последната пречка пред отделянето на НУРТС от структурата на "Виваком" и продажбата на 50% от дружеството след над 2 години опити за продажба. Сделката между телекомуникационния оператор и "Манселорд Лимитед" беше обявена в началото на април, но финансовите параметри не бяха оповестени. Според различни източници обаче цената е около 100 млн. лв. Преди седмица новият състав на Комисията за регулиране на съобщенията също одобри изкупуването на

50% от НУРТС. Това беше първото решение на телекомуникационния регулатор след одобрението на промените в състава му.

Според условията на сделката НУРТС ще бъде отделена в джойнт-венчъра "НУРТС България", който ще бъде поделен по равно между "Манселорд Лимитед" и БТК. Решаващ глас няма да има нито една от двете компании. Основен приоритет на "НУРТС България" ще бъде развитието на телевизионна и радиоопределателна мрежа на компанията, която да я превърне в конкурентен играч на пазара на дигиталното разпръскване в България.

В момента НУРТС разполага с мрежа от над 800 стратегически разположени обекта, обхващащи почти 100% от България, което го превръща в апетитна хапка покрай предстоящата дигитализация на радио- и телевизионния сигнал в България. В плановете на новия собственик на половината от НУРТС са развиването на компанията за период от 3 до 5 години и продажбата на неговия дял в нея, коментира при обявяването на сделката Цветан Василев, представител на купувача за България.

Новина

Освен името на НУРТС обаче в съобщението на КРС е записано и придобиването на "Тауърком България", което също ще бъде разделено поравно между "Виваком" и "Манселорд Лимитед" в техния джойнт-венчър. Компанията, която досега е била собственост на чешката "Тауърком ЦР", има лиценз да изгради и да управлява първите два цифрови мултиплекса у нас. Така с придобиването й "НУРТС България" ще има ключова роля при разпределението на цифровия радио- и телевизионен сигнал. Според изискванията на ЕС до 2012 г. в България не трябва да има аналогово излъчване.

Освен при предаването на телевизионния сигнал едно от основните имена по сделката - Цветан Василев, изпълнителен директор на Корпоративна търговска банка и представител на "Манселорд Лимитед" посредством инвестиционния фонд "Бромак" - е свързано и с "Нова медийна група" на бившата шефка на тотото Ирена Кръстева и сина й Делян Пеевски, депутат от ДПС. Техните имена се свързват с две телевизии - TV7 и ББТ.

Христо Ласков

мобилните оператори

СНИМКА БОБИТОШЕВ

телеком услугите, които са им необходими", казват от "Виваком". В официалната позиция на оператора се твърди още, че "за част от услугите си не обвързваме клиентите си с подобна клауза" за автоматично подновяване на договора. Компанията е един от най-ревностните поддръжници на идеята за отпадането на подобна клауза в борбата за клиенти на пренаситения мобилен пазар. Паралелно с това "Виваком" настояват и за по-бързото въвеждане на процедурата за преносимост

на мобилните номера на едно гише, която ще стане факт от 6 август. В момента проникването на мобилни услуги у нас е над 130%.

От операторите отредиха и твърденията за нереалистично високи неустойки. Компаниите искат от потребителите, които не са подали заявление за прекратяване на договора след изтичането му в определения за това срок, да заплатят всички месечни такси до изтичането на периода на контракта.

Христо Ласков

с 43 млн. EUR

последвалото удължаване на срока. Така по двата договора - за строителство и за надзор - е необходимо допълнително финансиране в размер на 86 100 000 лв., като от тях за 2010 г. са 62 586 560 лв. Проектът трябва да бъде завършен на 15 май 2011 г.

Историята

Договорът за строителството на "Люлин" беше подписан през август 2006 г. Той е на обща стойност 137 381 785 млн. EUR. 75 на сто от тях са безвъзмездно

финансиране по програма ИСПА. В парламентарното решение пише, че ако проектът не бъде довършен, има риск да не бъде усвоена голяма част от средствата по ИСПА. Освен това има и заплаха на страната ни да бъдат наложени финансови корекции от страна на Европейската комисия.

За новата цена на магистралата се водиха преговори със строителната компания "Мапа Дженгиз" месеци наред. Тя беше поискала посъкване до 210 млн. EUR.

Красимира Янева

185

▶ млн. EUR е окончателната цена на автомагистрала "Люлин"

210

▶ млн. EUR крайна цена беше поискала турската компания "Мапа Дженгиз"

▶ НУРТС разполага с около 800 обекта и покрива територията на цяла България, което го превръща в апетитна хапка заради бъдещата цифровизация

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Икономиката на Европа забавя ход през юни

Италия

Потребителското доверие пада

► Доверието на потребителите в Италия падна през юни до най-ниското си ниво от 16 месеца според изследване на Isee Institute, пробегено между 1 и 16 юни.

► Причината е в песимизма на домакинствата относно заемостта и икономическото възстановяване.

► През този месец той стига 104.4 пункта спрямо 105.4 през май.

► Миналия месец министър-председателят Силвио Берлускони обяви съкращения в разходите в размер на 24.9 млрд. EUR като начин да се подкрепи доверието в еврозоната.

► Възстановяването на Европа изглежда мрачно, след като различните индекси отчетоха понижение за последния месец

Индексите, отчитащи услугите и промишленото развитие, тръгнаха надолу

Нарастването на услугите и промишлеността в Европа се забави през юни, което показва, че възстановяването на континента губи инерция.

Общият индекс, който се основава на изследване на деловата активност в двете индустрии, намален от 56.4 пункта през май на 56 през този месец, обяви Markit Economics. Очакванията на икономистите от Bloomberg бяха той да достигне 55.8 пункта. Увеличаващата се безработица кара потре-

бителите да се въздържат от харчене. Така износът остава основен двигател на възстановяването в района. Показателят за икономическото доверие в Европа неочаквано се влоши през май заради опасенията, че гръцката криза може да зарази и други страни.

Прогноза

Измерителят на деловата активност ще продължава да се влошава през идващите месеци, прогнозира специалистите. Икономиката забавя ход, безработицата изненадващо се увеличи през април до най-високо ниво от 12 години.

Показатели

Индексът на услугите, кои-

то съставляват 60% от БВП на еврозоната, също тръгна надолу от 56.2 пункта през миналия месец до 55.4 пункта през юни. Показателят за промишленото развитие в страните с единната валута също намален от 55.8 през май до 55.6 пункта през юни.

Франция Бизнес доверието върви надолу

► Бизнес доверието във Франция намален през юни, показва статистика на Insee от вчера.

► Причината е в опасенията, че дълговата криза в

Индексът на деловата активност сочи, че БВП в еврозоната е нараснал през второто тримесечие между 0.6 и 0.7%. Данните се базират на изследване, проведено в Германия, Франция, Италия, Испания, Ирландия, Австрия, Гърция и Нидерландия.

Европа ще принуди банките да намалят кредитирането, а правителството ще намали разходите.

► Индексът за очакванията между мениджърите на промишлени предприятия падна от 97 пункта през май на 95 през този месец.

► Прогнозата на икономистите бе да спре на 96 пункта.

Расте броят на заемите срещу ипотечи на Острова

През май се свива кредитирането на нефинансови фирми

Броят на отпусканите от банките одобрения на ипотечи за купуване на жилище във Великобритания достигна петмесечен връх през май, но нетното кредитиране на нефинансови компании намален заради слабото търсене на заеми, съобщава Британската асоциация на банкери (British Bankers' Association - BBA).

Резултати

Отпуснатите ипотечи миналия месец са били 36 709 спрямо 35 964 през април, което е най-голям брой одобрения от декември 2009 г. Основните финансови групи за банкиране на дребно са дали две трети от заемите срещу ипотека в страната.

В парично изражение нетното ипотечно кредитиране се е качило с 2.6 млрд. GBP през май, докато през април е нараснало с 1.9

млрд. GBP. Това е най-голямото увеличение от февруари. Брутният обем на заеми срещу ипотека също е нараснал до 9 млрд. GBP, отново връх от декември миналата година.

Сравнение

Данните надминават очакванията на икономистите от миналата седмица, които бяха за 36 100 отпуснати заема. Увеличението обаче не е толкова голямо спрямо май миналата година, когато ипотеките наброяваха 34 336, и е доста под нивото от преди рецесията. През май 2007 г. заемите срещу ипотека възлизаха на 63 877.

Намаление

Ипотеките отбелязват подобрение, макар и слабо, докато броят на заемите от банките към компаниите остава нисък. Според BBA нетното кредитиране на нефинансови фирми е паднало с 1.3 млрд. GBP през май след спад от 1.2 млрд. GBP предишния месец.

► Банките във Великобритания са отпуснали повече заеми срещу ипотека през май

СНИМКИ BLOOMBERG

Гайтнър е доволен от спасителния план

Според финансовия министър на САЩ възстановяването на финансовата стабилност струва по-малко от очакваното

Министърът на финансите на САЩ Тимъти Гайтнър каза, че банките са изплатили 75% от отпуснатата им спасителна финансова помощ, а инвестициите на държавата в закъсалите банки са донесли на данъкоплатците 21 млрд. USD. Данните бяха изнесени пред новосъздадената надзорна комисия.

Според него автоиндустрията е направила значителни структурни промени и перспективите General Motors и Chrysler да върнат отпуснатите им средства се увеличават.

Назор

Надзорната комисия беше създадена от Сената

да следи програмата за отпускане на помощ по време на финансовата криза, известна като TARP (Troubled Asset Relief Programme).

Програмата започна да действа в края на 2008 г. и събраните в нея средства достигнаха 700 млрд. USD.

Гайтнър обяви, че "възстановяването на финансовата стабилност е струвало много по-малко от предвижданото" и че над половината отпуснати средства по програмата вече са върнати.

Възвръщаемост

Инвестициите, направени от TARP, са донесли допълнителни приходи за данъкоплатците в размер на 24 млрд. USD.

Икономиката на страната обаче продължава да минава през невероятно труден период и влиянието на кризата ще бъде дълготрайно.

► Според американския министър на финансите Тимъти Гайтнър банките са изплатили 75% от отпуснатия им спасителен пакет по време на кризата

Словакия сформира ново правителство

Кабинетът ще бъде съставен от четири партии

Президентът на Словакия Иван Гашпарович е възложил вчера на Ивета Радикова да сформира четирипартиен кабинет.

Партньори

Ивета Радикова е водач на либералната партия SDKU, която е най-голямата от четирите коалиционни партньори. Останалите три са християндемократите, "Свобода и солидарност" и "Мост-Хид" на етническите унгарци. Всички те заедно имат 79 представители в 150-местния парламент. Партията "Смер" на досегашния премиер Роберт Фицо спечели най-много гласове на изборите на 12 юни, но те не бяха достатъчни да състави сама правителство. До вчера беше

срокът, в който той имаше възможност да се опита да сформира нов кабинет, но не успя да намери коалиционни партньори.

Приоритети

Основен приоритет на новите управляващи е консолидиране на държавните финанси, възстановяване на фискалното благоразумие и премахване на корупцията. "Изчисленията показват, че дефицитът на страната за 2010 г. ще е над 7%, много над обявените 5.5% от БВП", обяви Радикова пред журналисти в Братислава вчера. Продажбата на държавни активи с цел намаляване на дълга няма да се използва от правителството. Други приоритети са по-гъвкави закони на пазара на труда, подобряване на бизнес средата и намаляване ролята на държавата в икономиката на страната.

Цитат

” Естествено е, когато икономиката е депресирана, кредитите с просрочия да растат

► **Левон Хампарцумян**, гл. изп. директор на УниКрегит Булбанк

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Рекламтор:
Мирослав Иванов
mivanov@pari.bg
тел. 4395-867

Реклама:
Станислава Атанасова
satanasova@pari.bg
тел. 4395-851

Лошите кредити достигнаха близо 15%

Бизнес кредитирането се раздвижва леко, потребителското намалява

Делът на лошите и реструктурираните кредити през май достигна 14.62% от всички отпуснати заеми, което е нов връх. Обемът им вече е 5.67 млрд. лв., сочат данните на БНБ. Месец по-рано лошите кредити бяха 13.66%. Преди седмица в проучване на в. “Пари” банкери коментираха, че тенденцията за увеличаване на лошите кредити ще продължи. Никой не се наема да посочи до какви нива може да стигнат необслужваните заеми. Едно обаче е сигурно - лошите кредити ще намалят още повече печалбата на банките у нас. Това е мнението на повечето банкови мениджъри. Въпреки увеличението все още няма опасност за стабилността на банковата система, защото са заделени достатъчни провизии, коментираха още банкери.

Разпределение

Най-много остават лошите и реструктурираните потребителски кредити. В края на май те са 15.16%. Делът на фирмените е 14.78%, а необслужваните жилищни достигат 13.21%. Причината ипотечните кредити да

са с най-малко просрочия и невнесени задължения е, че хората вече купуват жилище само при осъзната нужда и сигурни доходи, заради това и обслужват редовно банковите си задължения.

Кредитиране

След като през април бизнес кредитирането почти беше затихнало, статистиката за май показва леко раздвижване. Обемът на отпуснатите корпоративни кредити е 30.788 млрд. лв., или 0.2% спрямо предходния месец. Това е и най-голямото увеличение от началото на годината. На годишна база бизнес заемите са нараснали с 1.2%, посочват от БНБ. Според експертите по-вероятно е увеличението да се дължи на предоговаряне на стари кредити, а не на отпускане на нови кредити. Банкери признават, че корпоративното кредитиране все още е много слабо. Причината е, че усложнената икономическа обстановка не позволява на фирмите да рискуват с нови инвестиции.

За разлика от бизнес кредитите потребителските са се свили. Намалението спрямо предходния месец е

от 0.3%. Спрямо година по-рано заемите за потребление са се увеличили с 5.78% до 7.645 млрд. лв. Статистиката показва, че жилищните кредити също забавят темповете на растеж. Увеличението им на месечна база е минимално - 0.18% до 8.524 млрд. лв. Спрямо година по-рано те са с 6.7% повече. Банкери са категорични, че въпреки бавния ход ипотечните заеми ще останат основно перо в кредитните им портфейли. Това е така, защото са най-сигурни, а стойността на обезпеченията при тях няма да се загуби.

Спестовност

От данните на БНБ става ясно, че кризата е направила домакинствата по-пестеливи. В края на май депозитите на физическите лица се увеличават с 11.4% на месечна база до 25.321 млрд. лв. Фирмените депозити се движат с минимална скорост. Това е още едно доказателство, че компаниите у нас са в тежко състояние. През май фирмените са нараснали само с 0.5% на годишна база. През април за тях беше отчетен спад от 1%.

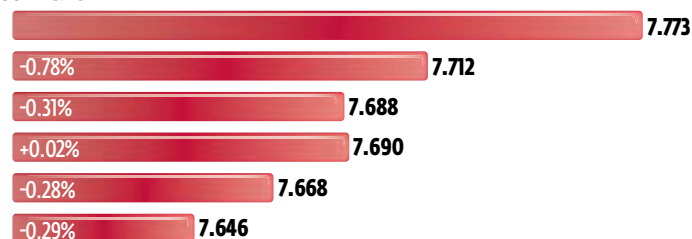
Рагослава Димитрова

Промяна в обема на кредитиране

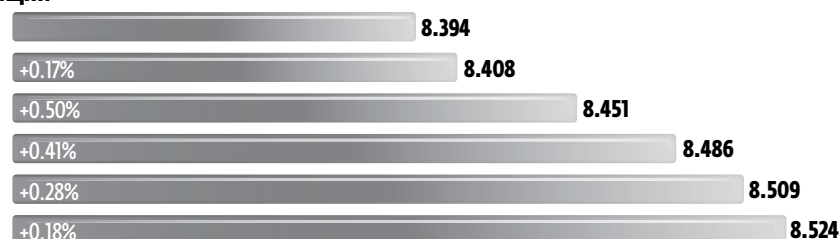
Бизнес

Потребителски

Жилищни

Графика: Вихър Ласков

“Иморент” почна строеж на нов бизнес център

► Бизнес център “Тодор Александров офиси” трябва да бъде построен за 555 дни

Компанията ще инвестира около 50 млн. EUR в три проекта в София

В кризата, когато почти всички пет офиси в централните части на София е празен, “Иморент България” ЕООД започна строежа на нов бизнес център на бул. “Тодор Александров”. От компанията се надяват, че ако не през следващата година, през 2012 г. ще започне възстановяване на икономиката ни и съответно ще има по-големи нужди от офиси. За изграждането на три проекта дружеството ще инвестира около 50 млн. EUR.

Проектът

“Тодор Александров офиси”

ще бъде на 10 етажа. Разгънатата застроена площ ще е 10 340 кв. м, а отдаваемата площ ще е почти 6000 кв. м. На етаж отдаваемата площ за компании ще е около 700 кв. м. Това е първият проект на компанията, чието строителство стартира. “Започнахме проекта заради добрата локация, която има. Има минимално предложение на офиси. За бизнес центъра ни има удобен достъп с автомобил и градски транспорт. Обектът трябва да бъде построен за 555 дни и да бъде завършен в края на 2011 г. Инвестицията е 13 млн. EUR”, съобщиха управителят на дружеството Милен Петров.

Другите планове

“Иморент България” има още един офисен проект в

София. Компанията е купила имот на ъгъла на ул. “Георг Вашингтон” и “Цар Симеон”. Бъдещият бизнес център има строително разрешително. Обектът обаче ще е по-малък. Неговата площ ще е 7600 кв. м, а отдаваеми ще са около 5100 кв. м. От компанията се надяват до края на годината да започнат строителството. “Офисите ще са по-малки. Ще са подходящи за адвокати, нотариуси и за консултантски фирми”, обясни управителят на компанията.

Зелено

С разрешително за строеж е и третият проект на компанията - жилищният комплекс InGreen Residence. “Предстои тръжна процедура за избор на главен изпълнител. Пред-

пазиви сме с този проект, защото жилищният пазар не е в добро състояние. Той зависи от активността на банките по отношение на кредитирането на физическите лица”, обясни Петров.

Схема

За да привлекат купувачи, които вече не смеят да пазаруват имоти на зелено заради голяма опасност от фалит на инвеститорите, от компанията предлагат примамлива финансова схема. “Дават се само 15% от стойността на жилището. Парите се депозират в тристранна сметка, до която ние нямаме достъп, докато не завършим комплекса”, обясни Петров. “Иморент България” ще строи зеления комплекс със собствени средства.

Красимира Янева

Решение Нов член на управата на "Монбат"

Акумулаторният производител "Монбат" назначи още един член на управителния съвет, с което в колективния орган на синия чип вече има 5 души, съобщиха от

компанията. Решението е взето от НС на основание чл. 36, ал.6 и ал. 8 от Устава на дружеството и въз основа на препоръка на Комитета по номинации.

Новото попълнение е Красимир Стоянов Крълев, който до момента е заемал длъжността директор "Екология и контрол на качеството"

в "Монбат". Бурсовата сесия вчера донесе 0.31% ръст за пазарната капитализация на "Монбат" АД. По позицията на компанията минаха 6836 лота, а цената на затваряне се повиши до 6.70 лв. за акция. При емитирани 39 млн. ценни книжа оценката на пазара за "Монбат" е 261.3 млн. лв.

Възможност Банка Пиреос отпуска студентски заеми

Банка Пиреос България започва да предлага студентски кредити. Те са предназначени за плащане на семестриалните такси в българските университети и частни професионални

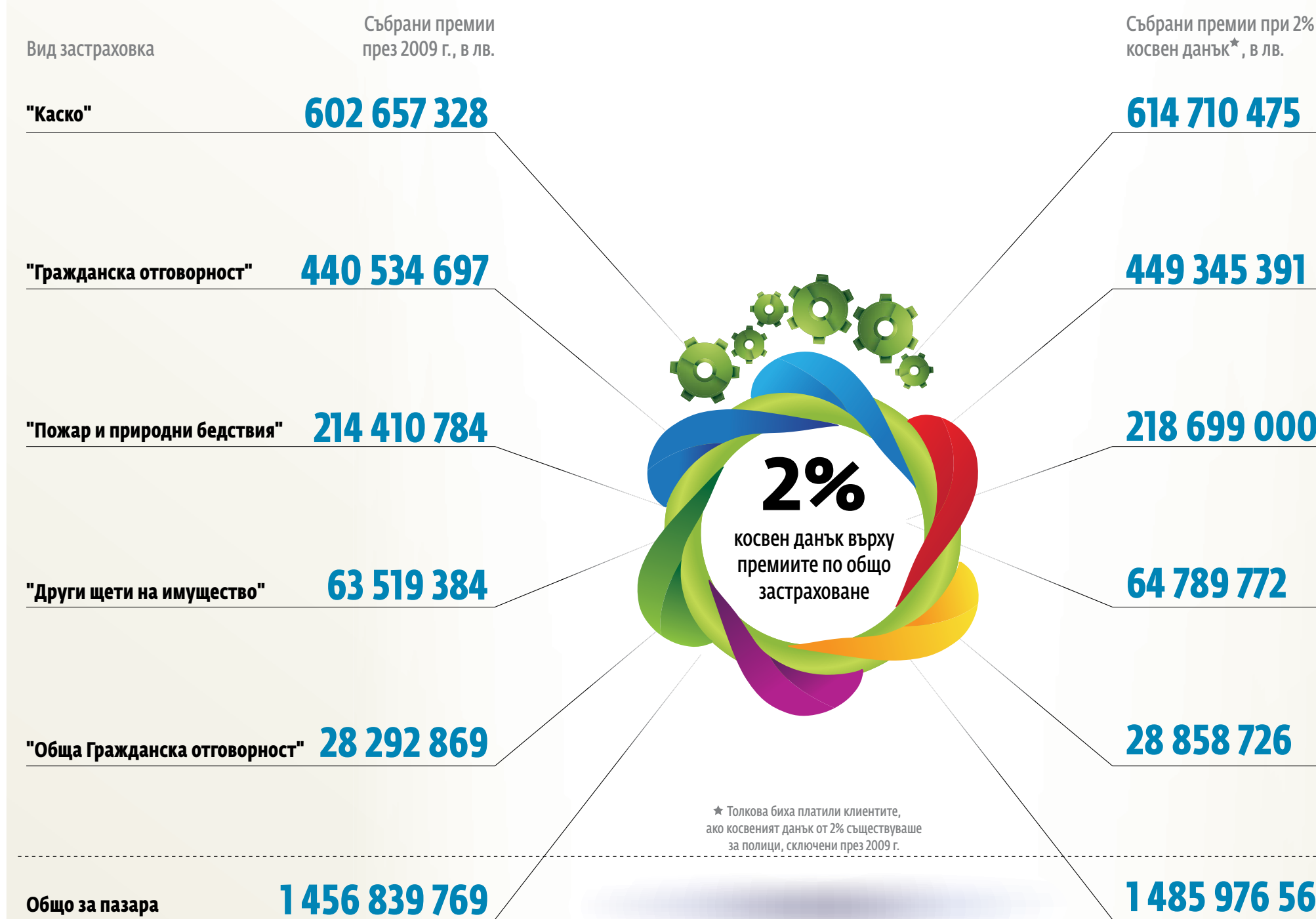
колежи. Минималната сума на кредита е 500 лв., а максималната - 15 хил. лв., уточниха от банката. Максималният срок на погасяване на кредита е 60 месеца. Той се отпуска с поръчителство от родител или роднина. Кредитният продукт е специално разработен за студенти и неговата цел е да подпомогне младите хора, които желаят

да получат образование, но не разполагат със собствени средства. Банката финансира и пътуване на студентите с цел обучение в САЩ и Великобритания. Условието е младежите да пътуват по програма "Work&Travel", създадена от специализирани организации, с които банката има договорни отношения. Този кредит е до 2000 EUR (или USD).

Застрахователните премии

Предложението за нов данък ще обхване полици, сключени след 31 а

Постъпления в държавния бюджет, ако облагането действаше през 2009 г.

Правителството одобри на вчерашното си заседание проекта за закон за данък върху застрахователните премии. Ставката, с която ще се облагат получените премии по общо застраховане, е 2%, като данъкът е косвен. Предложеният налог не променя съществуващия ред на данъчно облагане на печалбата на застрахователите, се казва в съобщение на Министерския съвет.

Гилдията
"Законът отговаря на съ-

ществуващата европейска практика, според която премийните приходи се облагат единствено с косвени данъци и парафискални такси", каза за в. "Пари" Орлин Пенев, председател на УС на Асоциацията на българските застрахователи. Според него, тъй като данъкът е косвен, полиците ще поскъпнат минимум с неговия размер. "Налогът ще се записва на отделен ред в полицата и ще се плаща от потребителя и затова застраховките ще поскъпнат", е мнението и

на Румен Георгиев, изпълнителен директор на "ЗАД Армеец" АД. По думите му времето ще покаже дали ще има отдръпване на клиенти заради по-високите цени. "Не вярвам да има отлив на клиенти, ако полиците поскъпнат, защото този данък ще се отрази най-вече на "Гражданската отговорност", която е задължителна", категоричен беше Недялко Чандъров, изпълнителен директор на "ДЗИ - Общо застраховане" ЕАД. Според него не е задължи-

телно да има ръст в цените, защото компаниите ще калкулират и други фактори, а не само въпросните 2%.

Действие
Предложението е новият данък да влезе в сила от 1 септември 2010 г., което означава, че налогът ще е валиден за сключени или предоговорени застраховки след 31 август 2010 г. Ако полицата е на разсрочено плащане, в държавната хазна ще се плати данък върху получената част от премия-

та. Ще се облагат единствено приходите от продажби по общо застраховане, а животнозастрахователните дружества ще плащат само данък печалба. Вносните към Гаранционния фонд, фонда за обезпечаване на застрахователните вземания и фонд "Земеделие" ще се приспадат от премията, по която ще се събира налог. Това се налага, за да не се начислява данък върху събираните парафискални такси от застрахователите, мотивира решението си МС.

Предстои внасяне на законопроекта за разглеждане в парламентарната бюджетна комисия и в пленарната зала. "Гилдията трябва да каже мнението си и да го отнесе към бюджетната комисия", твърди Орлин Пенев. По думите му, ако има промени, те ще са минимални, защото асоциацията е участвала в работната група заедно с Министерството на финансите.

Сапунката
Казусът около въвеждането

Цифра на деня

10.24

▶ млрд. лв. достигна общата пазарна капитализация на Българската фондова борса след края на сесията вчера

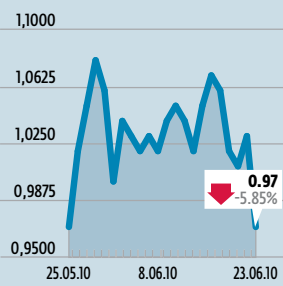
**Резултат
“Еврохолд”
отчете 12%
по-ниска загуба**

Синият чип “Еврохолд България” АД отчете 12.1% спад на загубата за първото тримесечие, показва консолидираният отчет на холдинга, предаден на БФБ. Отрицателният резултат намалява до 4.4 млн. лв. спрямо 5 млн. лв. за същия период на миналата година. В края на март 2010 г. продажбите на дружеството достигат 96.4 млн. лв., което е 5.9% ръст на годишна база. Финансовите приходи обаче се свиват, като спадът от 35.5% ги стопява до 6.4 млн. лв. Общият оборот на “Еврохолд” е 102.7 млн. лв., което е 1.8% ръст

спрямо първото тримесечие на 2009 г. Публичният холдинг закъснтя с представянето на отчета заради забавен одит на годишния финансов резултат, който е в предходния отчетен период, се казва в доклада за дейността на “Еврохолд”. Вчера книгата на синия чип изтриха 5.85% от стойността си до 0.965 лв. за акция.

Еврохолд България

▶ Лева

И ще се облагат с 2%

август 2010 г.

Плащания към хазната, в лв.

12 053 147**8 810 694****4 288 216****1 270 388****565 857****29 136 795**

Графика: Гриша Струнджев

на данък на премиите в застраховането се развихри през март тази година. Това беше една от обсъжданите антикризисни мерки от Националния съвет за тристранно сътрудничество. Тристранката поиска пряко облагане, като се позова на разпоредбите на чл. 157 от евроредирективата “Платежоспособност” II. Това сякаш успокои бранша, който видя в този аргумент край на идеите за пряко облагане. Въпросният чл. 157 разрешава единствено

косвени данъци. Приетите от правителството антикризисни мерки обаче обърнаха резултата, тъй като кабинетът предложи на парламента да приеме въвеждане на пряк данък. Споровете между страните по казуса и изслушване на експертите накара бюджетната комисия да върне това предложение за доразглеждане в МФ, след което се появи и настоящият проект за косвено облагане на застрахователните премии.

Атанас Христов

Мнения**Гилдията трябва да каже мнението си**

Законът отговаря на съществуващата европейска практика, според която премиите приходите се облагат единствено с косвени данъци и парафискални такси.

Гилдията трябва да каже мнението си и да го отнесе към бюджетна комисия. Ако има промени, те ще са минимални, защото на ниво асоциация ние участвахме в работната група заедно с Министерството на финансите. Понеже това е косвен данък, полиците ще

поскъпнат минимум с неговия размер. Повишението на цените обаче няма да е толкова драстично, каквото би било при пряко облагане на премиите. Новият данък обаче няма как да доведе до повече приходи за дружествата, защото той се внася в хазната.

Не мога да кажа дали, ако компаниите имат допълнителни разходи за администриране на данъка, ще го прехвърлят върху потребителите. Това си го решава всяко дружество.

Орлин Пенеб,
председател на УС
на Асоциацията
на българските
застрахователи

Времето ще покаже дали ще има отдръпване

Румен Георгиев,
изпълнителен директор
на “ЗАД Армеец” АД

Съгласно закона и приетите постановления това е косвен данък. Той ще се записва на отделен ред в полицата и ще се плаща от потребителя.

Точно поради тази причина полиците ще поскъпнат. Дали ще има отдръпване на потребители заради това поскъпване, времето ще покаже. Реално разходи

по администриране на данъка ще има, но те ще са минимални и едва ли ще увеличат допълнително цената на застраховката. По-скоро те ще бъдат отнесени към останалите разходи по една полица.

Премията по застраховката ще остане същата, просто потребителите ще плащат допълнително.

Има и други фактори освен двата процента

Данъка със сигурност ще го калкулираме в цената и корекции на полиците ще има. Всяка компания прави сметките за себе си и е възможно някои дружества да запазят цената както и досега. Не е въпросът само в тези два процента, има и други фактори, които може да повлияят.

Не вярвам да има отлив на клиенти, ако полиците поскъпнат. Този данък ще се отрази най-вече на “Гражданската отговорност”, която е задължителна. За

съжаление клиентът не пазурува ГО, а купува един лист, и то най-евтиния.

Ние правим всичко възможно човекът да разбере, че не става въпрос само за листа и когато настъпи събитие, някой да се опитва да търси вратичка да се измъкне от плащане на щета.

Точно в този случай се вижда кой кой е на застрахователния пазар. ДЗИ не търси само пазарния дял по “Гражданска отговорност”, а искаме да имаме балансиран портфейл.

Недялко Чангъров,
изпълнителен директор
на “ДЗИ - Общо
застраховане” ЕАД

“Булгартабак” взе 1.1 млн. лв. дивидент от две свои фабрики

Още два сини чипа решиха да заделят част от печалбата си за акционерите

“Булгартабак холдинг” АД е прибрал 1.11 млн. лв. дивидент от две свои фабрики, показват изчисленията на в. “Пари” на база изнесените протоколи от общите събрания на публичните дружества в портфейла на тютюневия холдинг.

Принос

“Благоевград БТ” АД донесе 94.4% от дивидента за холдинга, а останалите малко 5.6% бяха от разпределената печалба на “София БТ” АД.

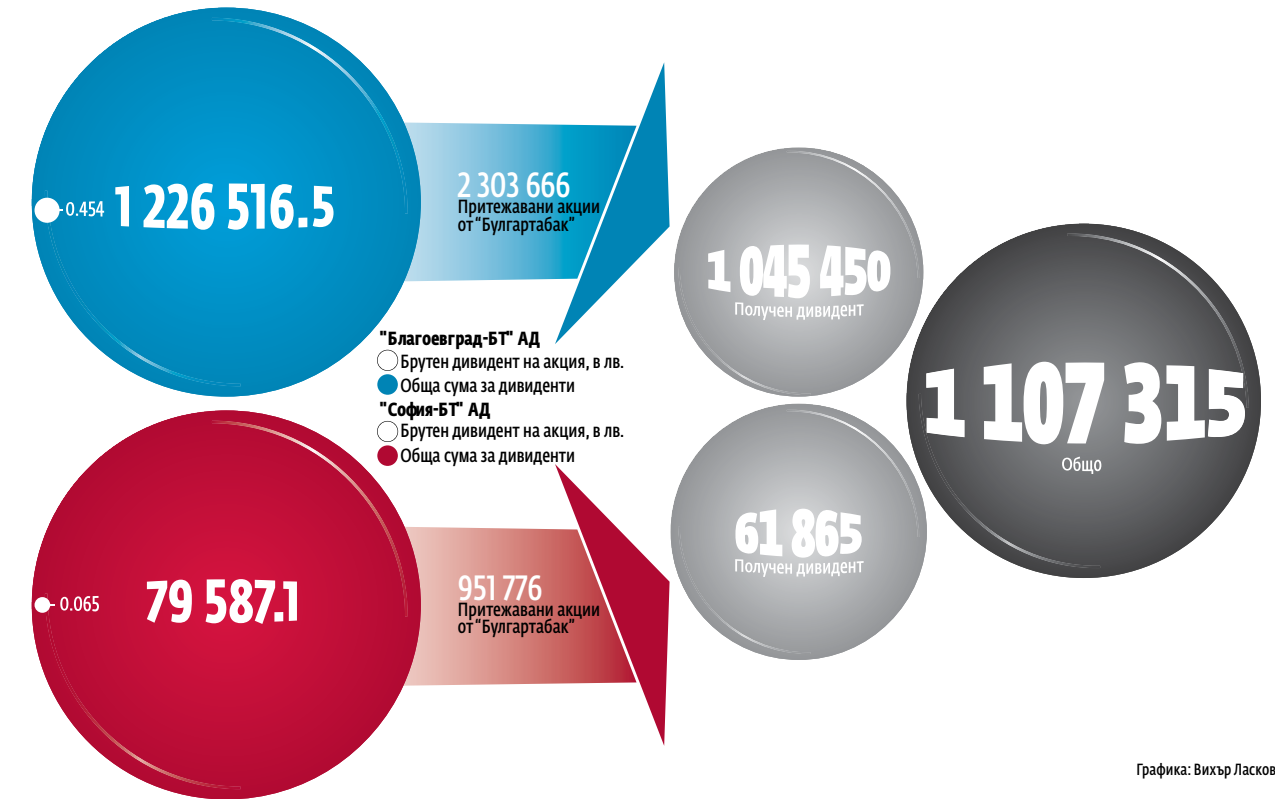
Акционерите на Благоевградската фабрика, където “Булгартабак” държи 85.2% от капитала, решиха да заделят за дивиденди 1.23 млн. лв. от печалбата за миналата година, или по 0.454 лв. бруто за акция. Това означава, че в касата на мажоритарара ще влязат 1.045 млн. лв. Държавният тютюнев холдинг е собственик на 78.2% от капитала на “София БТ”, откъдето също получи дивидент, макар и значително по-малък. Притежаваните от “Булгартабак” 951 776 акции в софийската фабрика донесоха на мажоритарара 61.9 хил. лв. дивидент.

Покриване на загубите

Три от останалите публични компании в портфейла на “Булгартабак” покриха загуби от предходни години. Акционерите в “Асеновград-Табак” АД гласуваха вчера печалбата от 251.6 хил. лв. за миналата година да покрие част от натрупаните непокрити загуби. “Плевен БТ” АД има 2.3 млн. лв. отрицателен резултат за миналата година, което наложи акционерите да гласуват тази загуба да се покрие от неразпределени печалби и от резерва. Покриване на загуби трябваше да гласуват вчера и акционерите в “Шумен-Табак” АД, гласи една от точките в поканата за ОСА. До редакционното приключване на броя протоколът не беше предаден на фондовата борса. “Хасково-Табак” АД ще продължи ликвидацията си с още една година - до 11 юли 2011 г., решиха вчера акционерите.

Дъжг

Фабриците в портфейла на “Булгартабак” последваха затвърдилата се тенденция тази година публичните компании да

Графика: Вихър Ласков

раздават дивиденди. Към тях се включиха още две дружества, които участват в изчисляването на Sofix. Сините чипове “Албена” АД и “Трейс Груп Холд” АД зарадваха акционерите си с общо 2.65 млн. лв. Инвеститорите в курортния комплекс получават

по 0.50 лв. за всяка своя акция, което означава, че компанията ще раздаде 2.07 млн. лв. дивидент. Инфраструктурното дружество раздели 579 хил. лв. от миналогодишната си печалба между акционерите си, което прави брутен дивидент по 0.26 лв. за

всяка емитирана акция.

Пазарни анализатори опеределят завръщането на дивидентната политика като положителен сигнал за пазара. Според тях това означава, че дружествата очакват подобряване на финансовите си показатели в бъдеще и не се притесняват

от декапитализиране. Съществува и вероятността мажоритарният собственик да се нуждае от средства, като в условията на скъп ресурс може да прелее свободни пари от дъщерните си компании, твърдят наблюдатели.

Атанас Христоф

Инструменталният завод “Динамика” отчита 21% ръст

Американският партньор Kennametal възложи нови продукти на дряновската фирма

Американската компания Kennametal ще увеличи през тази година обема и асортимента на изделията, които изработва за нея дряновският инструментален завод “Динамика”. Това съобщи Герд Фрай, производствен директор на “Kennametal” за Европа, Близкия изток и Азия, който тези дни посети завода.

Дряновският производител, който е част от “ВСК Кентавър”, е партньор на американската компания от 2005 г. За нея инструменталният завод произвежда богата гама инструменти - ножове с механично закрепване, свредла, фрези, пробивни системи и др., с годишен обем около 40 хил. броя. Кризата сви с около 20% поръчките от Kennametal през миналата година.

През тази година обаче производствената номенклатура, предназначена за

Kennametal, нараства с още 7 вида продукти в различни модификации. За първото полугодие на 2010 г. обемът на производството, предназначен за Kennametal, е нараснал с 21% в сравнение със същия период на 2009 г., заявиха от “ВСК Кентавър”.

“Изградихме много успешно партньорство”, каза Герд Фрай. Всичко, което се доставя от “ВСК Кентавър”, директно отива при потребителите в американската компания в Китай, Европа, Южна Америка.

Дружествата на “Стара планина” очакват по-добри резултати

Всички дружества в портфейла на холдинга са на печалба за петте месеца

Основните публични дружества от портфейла на “Стара планина Холд” ще ускорят ръста на продажбите си през юни, показва прогнозата за продажбите на публичния холдинг. Очакванията на мениджмънта са “Стара планина”, “М+С Хидравлик”, ХЕС и “Елхим-Искра” да отчетат по-висок ръст на консолидираните си продажби за първите шест месеца спрямо първите пет месеца.

Приходи

В края на юни холдингът ще отчете 33.3 млн. лв. приходи от продажби, или с 42.65% повече спрямо полугодията на 2009 г. За първите пет месеца показателят достига 27.3 млн. лв., като се повишава с 41.36% на годишна база.

Най-сериозен е ръстът в продажбите на “Елхим-Искра”, които в края на юни се очаква да достигнат 14.4 млн. лв., което

е с 68% повече спрямо съпоставимия период на миналата година. За първите пет месеца акумулаторният производител е продал продукция за 11.8 млн. лв., което е ръст от 67.1% спрямо края на май 2009 г.

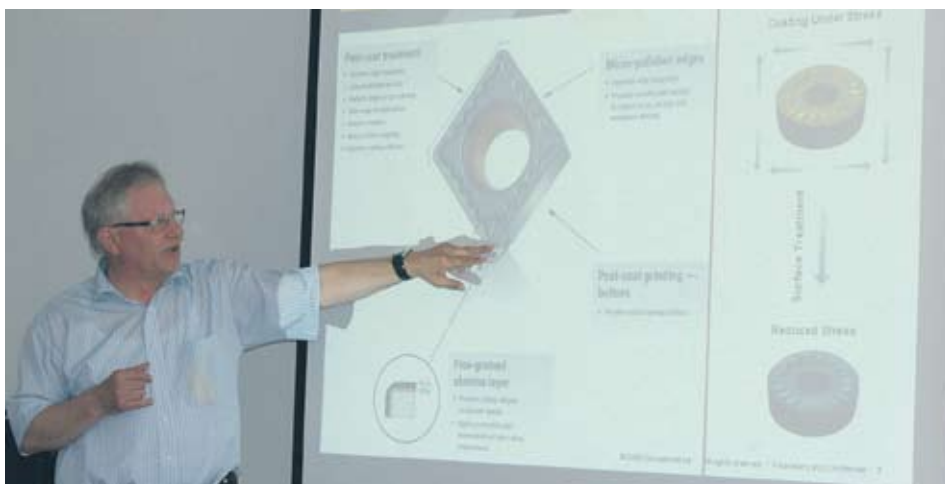
Синият чип “М+С Хидравлик” ще постигне 29.1 млн. лв. продажби за полугодията, което ще е с 41% повече спрямо първите шест месеца на 2009 г. За януари - май 2010 г. показателят е 23.1 млн. лв., или с 31% повече спрямо година по-рано.

Продажбите на ямболското ХЕС за полугодията ще достигнат 14.8 млн. лв.,

което ще е 58.3% ръст на годишна база. За първите пет месеца компанията има 12.1 млн. лв. приходи от продажби, което е 51.1% ръст спрямо края на май 2009 г.

Резултат

Всички дружества в портфейла на холдинга са на печалба за петте месеца на 2010 г. Положителният резултат на “М+С Хидравлик” е почти 2 млн. лв., печалбата на “Елхим” достига 1.5 млн. лв., а тази на ХЕС е 7565 хил. лв. И трите дружества раздадоха дивидент на проведените си общи събрания.

► Икономиката в световен мащаб вече излиза от кризата, заяви Герд Фрай, производствен директор на Kennametal за Европа, Близкия изток и Азия

ЕК глоби 17 компании за съгласуване на цените

С най-голяма санкция е американската Ideal Standard

Европейската комисия наложи глоби на 17 производителя на санитарен фаянс и оборудване заради договаряне на цените в шест европейски държави в продължение на 12 години. Общата санкция за компаниите е 622 млн. EUR. С най-голяма глоба е американската Ideal Standard, която ще трябва да плати 326 млн. EUR.

Засегнати

Картелното споразумение е било в сила между 1992 и 2004 г. и се е отнасяло за продукти като мивки, вани, батерии и др. Съгласувани цени са били прилагани в Германия, Австрия, Италия, Белгия, Франция и Холандия. Освен Ideal Standard са участвали и Artweger, Cisal, Dornbracht, Duravit, Duscholux, Grohe, Hansa, Kludi, Mamoli, Masco, Roca, RAF, Sanitec, Teorema, Villeroy&Boch и Zucchetti. Споразумението е било в ущърб на строителните и водопроводните компании и в крайна сметка на много семейства, посочиха от комисията. По информация на ЕК производителя са координирали цените си по време на стотици официални и индивидуални срещи. Договаряни са били ценовите увеличения, минимал-

► Целта на ЕК не е да съсипе компаниите, а да ги откаже от порочни практики, каза комисарят по конкуренцията Хоакин Алмуния

СНИМКИ BLOOMBERG

ните цени и отстъпките.

Имунитет

Глобата на Masco е била опростена, тъй като компанията първа е предоставила информация за картела, съобщиха от Брюксел. На други пет фирми пък глобите са били намалени поради невъзможността им да ги платят в резултат

на икономическата криза. Фирмите обаче са помолили имената им да не бъдат разкривани.

Борба

Компаниите трябва да са наясно, че комисията ще продължи да се бори с картелите, а нивото на глобите ще бъде такова, че те да се отказват от такива прак-

тики, посочи комисарят по конкуренцията Хоакин Алмуния. Въпреки това обаче Брюксел склони да намали санкциите в този случай, защото целта не е компаниите да изпадат във финансови затруднения, добави той. Глобите в ЕС може да стигнат до 10% от годишните приходи на компаниите.

BASF купува Cognis за 3.1 млрд. EUR

Германската химическа компания ще печели от поглъщането след 2012 г.

Cognis ще бъде готов до 3-4 месеца.

Задължения

BASF ще плати 700 млн. EUR, но ще поеме финансовите дългове и пенсионните задължения на Cognis. С тях стойността на сделката нараства до 3.1 млрд. EUR, казаха от компанията. Сливането ще се отрази положително на финансовите резултати на BASF от 2012 г. нататък. Разходите по интегрирането се оценяват на 200-250 млн. EUR.

Германската компания BASF обяви, че ще купи производителя на специални химикали Cognis за 3.1 млрд. EUR. Сделката ще помогне на BASF да диверсифицира продуктивния си портфейл и да навлезе на доходния пазар на санитарни и козметични стоки.

Сред най-големите

Това ще бъде една от най-големите сделки в химическия сектор тази година. До нея се стигна след месеци преговори между BASF и собствениците на Cognis - Goldman Sachs Group и фондът за дялови инвестиции Permira. Очаква се сделката да бъде финализирана през ноември. Планът за интегриране на

Нажежгу

Собствениците на Cognis първоначално се надяваха да получат 3.5 млрд. EUR за компанията, която придобиха преди девет години от германската Henkel KGAA за 2.5 млрд. EUR. Предишният опит за продажба на Cognis се провали през 2006 г. заради ниски оферти.

► Cognis си търси купувач от 2006 г., когато процедурата се провали заради ниски оферти

Petrobras отлага емисия акции за 85 млрд. USD

Увеличението на капитала се очаква да стане през септември

Най-голямата компания в Латинска Америка по пазарна стойност Petroleo Brasileiro (Petrobras) отложи планираното публично предлагане на акции с два месеца. Причината за забавянето на емисията до септември е свързаната с нея сделка. Съгласно условията правителството ще получи акции, като в замяна ще преотстъпи права на компанията за производство на 5 млрд. барела петрол. Независимата оценка на петрола обаче ще се забави.

Механизъм

Само часове преди това акционерите на Petrobras гласуваха за увеличението на капитала с до 150 млрд. бразилски реала (85 млрд. USD). Компанията ще пласира 3.2 млрд. обикновени акции и 2.4 млрд. преференциални. С приходите ще

се финансира предвидената за 2010 г. част от петгодишния инвестиционен план на обща стойност 224 млрд. USD. На притесненията, че сделката може да бъде оспорена в съда, главният изпълнителен директор Жозе Габриели отговори, че процесът е напълно прозрачен и по правилата.

Опасения

Отлагането на емисията сега обаче създава риск, че сделката може да се забави повече от очакваното заради предстоящите президентски избори през октомври. Ако увеличението на капитала не се реализира дотогава, след това може да се окаже по-трудно, смятат анализатори.

224

► млрд. USD ще инвестира Petrobras през следващите 5 години

Adobe отчита по-висока печалба за тримесечието

Основен двигател на ръста е софтуерният пакет Creative Suite 5

Софтуерната компания Adobe Systems Inc. отчете по-висока печалба за последното тримесечие. Ръстът се дължи на повишеното търсене на програмни пакети за професионални дизайнери и програмисти.

Резултати

Печалбата на компанията достигна 148.6 млн. USD (0.28 USD на акция) за второто тримесечие на финансовата година, което приключи на 4 юни. Това е с 18% повече от отчетените 126.1 млн. USD (0.24 USD на акция) за същия период на миналата година. Печалбата след корекции е 0.44 USD на акция.

Приходите на Adobe са нараснали с 34% - от 704.7 млн. USD на 943 млн. USD, благодарение основно на Creative Suite 5. Пакетът излезе на пазара в края на април.

► Тези компании, които не предлагат Flash на мобилните си телефони, ще съжалват, каза гл. изп. дир. на Adobe Шантану Нарайен

Спор

Освен успешния старт на Creative Suite 5 Adobe отчита добри резултати по всички бизнес сегменти и географски райони, каза президентът и главен изпълнителен директор Шантану Нарайен. Спорът с Apple Inc., която забрани използването на Flash в

iPad, iPhone и iPod Touch, като обяви програмата за остаряла и ненадеждна, не се е отразил на търсенето. До края на годината ще бъдат пуснати мобилни телефони с Flash и тези компании, които не предлагат програмата на своите устройства, ще съжалват, смята Нарайен.

Обратно изкупуване

От Adobe обявиха, че компанията смята да изкупи обратно акции за 1.6 млрд. USD до ноември 2012 г.

Анализатори коментират, че решението показва увереност за добрите дългосрочни перспективи пред компанията.

16 ПАЗАРИ

Цени на петрол и петролни продукти

Вид	Борса	Единица	Юни	Юли
Суров петрол	NYMEX	USD/6	77,33	77,21
Брент	ICE	USD/6	77,76	#N/A Field
Not Applicable				
Газвол	ICE	USD/т	673,75	671,5
Природен газ	NYMEX	USD/MMBtu	4,84	4,84
Бензин 95	NYMEX	USD/т	717	-

Фючърси на агрокултури

Вид	Разновидност	Борса	Единица	Юни
Пшеница	Soft Red	CBT	USD/m	176,28
Царевица	Yellow	CBT	USD/m	146,56
Ечемик	Feed	ASX	USD/m	174,22
Памук	No.2	NYBOT	USD/m	1736,99
Kaiko		NYBOT	USD/m	3062,00
Kafo	Arabica	NYBOT	USD/m	3554,89
Соя	No.2	ICE	USD/m	344,83
Захар	White	NYSE LIFFE	USD/m	477,00

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркска стокова борса; ASE - Австрийска стокова борса

Спот цени на цветни метали

Вид	Борса	Единица	Цена	Зм.
Мед	LME	USD/т	6460	6584
Калай	LME	USD/т	17875	18100
Олово	LME	USD/т	1766	1800
Цинк	LME	USD/т	1727	1814
Алуминий	LME	USD/т	1901	1949,5
Никел	LME	USD/т	19400	19560
Алуминиева сплав	LME	USD/т	1835	1840

Цени на благородни метали

Вид	Борса	Единица	Купува	Продава
Злато	LME	USD/т.р.у.	1238,7	1239,1
Сребро	LME	USD/т.р.у.	18,74	18,78
Платина	LME	USD/т.р.у.	1575,5	1581,25
Паладий	LME	USD/т.р.у.	484,15	487,15
Родий	LME	USD/т.р.у.	2375	2425

Източник: Bloomberg

Мерни единици: 1 бу. соя = 27.216 кг; 1 бу. царевица = 25.4016 кг; 1USD = 1 U.S. cent
1бу. овес = 15.4224 кг; 1 бу. = 0.4536 кг; 1 cwt = 50 кг; 1 gal. = 3.785 л; 1MT = 1000 kg

Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
Currency	Code	For	Rate
Австралийски долар	AUD	1	1,3511
Бразилски реал	BRL	10	8,7003
Канадски долар	CAD	1	1,5236
Швейцарски франк	CHF	1	1,3927
Китайски ренминби юан	CNY	10	2,3347
Чешка крона	CZK	100	7,6023
Датска крона	DKK	10	2,6286
Естонска крона	EKK	10	2,2500
Британска лира	GBP	1	2,2794
Хонконгски долар	HKD	10	2,0432
Хърватска куна	HRK	10	2,6929
Унгарски форинт	HUF	1000	6,9976
Индонезийска рупия	IDR	10000	17,340
Исландска крона	ISK	100	4,3386
Японска йена	JPY	1000	6,7442
Южнокорейски вон	KRW	100	1,7387
Литовски литас	LTL	1000	1,3679
Латвийски лат	LVL	10	5,6645
Мексиканско песо	MXN	1	2,7648
Малайзийски рингит	MYR	10	1,2414
Норвежка крона	NOK	10	4,9009
Новозеландски долар	NZD	10	2,5068
Филипински песо	PHP	10	1,0799
Полска злота	PLN	100	3,4831
Нова румънска лея	RON	10	4,7902
Руска рубла	RUB	10	4,6606
Шведска крона	SEK	100	5,1769
Сингапурски долар	SGD	10	2,0357
Словашка крона	SKK	10	1,1413
Тайландски бат	THB	100	4,9265
Нова турска лира	TRY	10	1,0072
Щатски долар	USD	1	1,5940
Южноафрикански ранд	ZAR	10	2,0438

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ППЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 30.06.2010.

Курсове на чуждестранни валути

Валута	Код	За	Стойност	Разлика
Currency	Code	For	Rate	Difference
ЕВРО	EUR	1	1,96	0
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,39086	-0,00497
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8,90025	-0,09249
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,54245	-0,01809
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,43695	0,00116
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,33965	-0,00207
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	7,60284	0,01858
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,62746	-0,00067
ЕСТОНСКА КРОНА	EKK	10	1,25000	0,00000
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,37675	0,03163
ХОНГОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	2,04917	-0,00142
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,71832	0,00227
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	6,97564	0,00124
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	17,6047	-0,00767
ИСЛАНДСКА РУПИЯ	ISK	100	3,45102	0,00426
ИНДИАНСКА КРОНА	INR	1000	6,74424	0,00000
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	1000	1,76583	0,00525
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,34159	-0,00749
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,66448	0,00000
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,76091	0,00000
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,26647	-0,00388
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,92541	-0,03825
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	10	2,46668	0,00124
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,13211	0,00574
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3,46128	-0,03140
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	100	4,80997	-0,00723
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,63083	0,00076
РУСКА РУБЛА	RUB	100	5,13983	-0,00608
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2,05617	0,00989
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	10	1,71467	-0,00805
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,92280	-0,01243
НОВА ТУРСКА ЛИРА	TRY	1	1,01660	-0,00392
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,59386	-0,00169
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	2,10812	0,00036
ЗЛАТО (1 ТРОЙ УНЦИЯ)	XAU	1	1979,24000	13,63000

Обмени курсове на чуждестранните валути към лева за 24.06.2010 година. Тези курсове се основават на чл. 29, ал. 2 от Закона за БНБ и референтните курсове на ЕЦБ за съответния ден, и се прилагат за целите на статистическата и счетоводната отчетност.

Тип	Валута	Емисионна стойност за поръчки подадени до 15.00 ч. на 22.06.2010 г.	Цена при обратно изкупуване			
Тип	Валута	До 5 000 евро	От 5 001 до 10 000 евро	От 10 001 до 20 000 евро	Над 20 001 евро	Над 100 001 евро
консервативен	USD	156,51	155,74	154,98	154,60	152,69
консервативен	EUR	11,77	11,71	11,65	11,62	11,48
консервативен	EUR	85,92	85,51	85,09	84,67	83,42
балансиран	EUR	99,49	99,00	98,52	98,04	96,59
балансиран	EUR	778,41	774,63	770,85	767,08	755,74
високодоходен	EUR	162,95	162,17	161,40	160,62	155,19
високодоходен	EUR	80,54	80,15	79,76	79,38	77,44
високодоходен	EUR	157,59	156,83	156,08	155,32	151,53
високодоходен	EUR	300,47	299,04	297,61	296,18	286,16
високодоходен	EUR	194,87	193,94	193,01	192,09	185,59
високодоходен	EUR	238,34	237,20	236,07	234,93	226,99
високодоходен	EUR	83,80	83,40	83,00	82,60	79,81
консервативен	EUR	228,78	227,70	226,61	225,52	217,89

Нетната стойност на активите на дял е равна на цената на обратно изкупуване. Информация за проспектите и правилата на фондовете може да бъде получена на тел. 0700 10 000, както и на интернет адреси www.rcm.at и www.ram.bg

Котировки на взаимните фондове

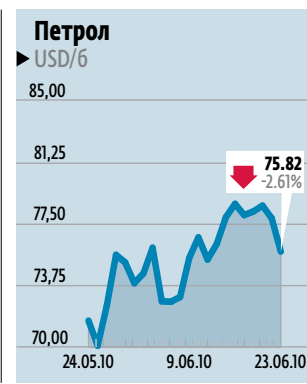
Фонд	Тип	Ем. ст (сп)	ЦОМ	Договорен и Риск		От началото на годината (не се анюализира)	За последните 12 мес.	От началото на публ. преразглеждане (анюализирана)	Начало на публ. преразглеждане		
				за поръчки над 20000 лв.	за поръчки от 2000 до 20000						
Авора Капитал АД	балансиран	4.6926	4.7161	4.8803	4.6926	4.5987	-8,87%	14,53%	-13,40%	-26,83%	21.01.2008
Авора капитал - балансиран	балансиран	6.5675	6.6003	6.8002	6.5675	6.4362	-7,29%	14,33%	-9,81%	-15,97%	23.01.2008
Авора капитал - слова commodity fund	високодоходен	10.1166	10.2683	10.5213	0.0000	0.0000	0,57%	N/A	N/A	N/A	23.09.2009
Авора капитал Югоизточна Европа	балансиран	2.2507	2.2507	2.2507	2.2507	2.2507	-9,69%	27,38%	-3,15%	-58,77%	12.11.2007
Активна Асет Менеджмънт АД	балансиран	2.6734	2.6734	2.6734	2.6734	2.6734	-10,13%	23,95%	-5,81%	-52,28%	12.11.2007
Астра Асет Менеджмънт АД	паричен пазар	11.1051	11.0996	11.0830	11.0941	11.0941	3,33%	0,13%	6,87%	6,30%	06.10.2008
Астра Кеш	балансиран	10.6697	10.6166	10.5104	10.5635	10.5635	0,0000	-0,87%	4,60%	3,61%	06.10.2008
Астра Баланс	балансиран	9.7185	9.6701	9.5250	9.5734	9.5734	-5,94%	8,42%	2,67%	-1,97%	06.10.2008
Астра Плюс	балансиран	13.3935	13.2609	13.2609	13.2609	13.2609	-1,20%	6,40%	3,96%	6,43%	14.12.2005
БенчМарк Асет Менеджмънт АД	балансиран	7.9777	7.9777	7.9777	7.9777	7.9777	-6,18%	13,43%	-2,69%	-4,86%	01.03.2006
ДФ БенчМарк Фонд 1 Акции и Облигации	балансиран	4.9656	4.9164	4.9164	4.9164	4.9164	-16,01%	10,57%	-12,80%	-16,28%	21.06.2006
ДФ БенчМарк Фонд 2 Акции	балансиран	7.9969	7.9969	7.9969	7.9969	7.9969	-1,97%	13,92%	6,45%	-10,10%	05.02.2008
ДФ БенчМарк Фонд 3 Сектор Недвижими Имоти	балансиран	10.8095	10.4947	10.4947	10.4947	10.4947	2,27%	11,22%	10,15%	2,05%	05.02.2008
ДФ БенчМарк Фонд 4 ЕНЕРГЕТИКА	балансиран	11.8113	11.8113	11.8113	11.8113	11.8113	4,11%	0,21%	8,92%	8,43%	03.06.2008
ДФ БенчМарк Фонд 5 ЦИЕ	балансиран	80.3386	80.0574	80.3386	80.3386	80.3386	-3,13%	2,59%	3,59%	-5,48%	20.11.2006
ДФ БенчМарк Фонд 6 Паричен	балансиран	46.6001	46.3671	46.6001	46.6001	46.6001	-10,21%	2,39%	-6,69%	-14,89%	20.11.2006
Болкан Капитал Менеджмънт АД	балансиран	65.1488	64.8231	65.1488	65.1488	65.1488	-5,50%	4,74%	8,50%	-12,82%	03.10.2007
ДФ БКМ Балансиран Капитал	балансиран	99.1556	97.6794	97.6794	97.6794	97.6794	-4,13%	2,52%	-2,12%	-0,47%	04.01.2007
ДФ Европа	балансиран	79.7272	79.7272	79.7272	79.7272	79.7272	-3,01%	1,36%	-3,39%	-7,29%	25.06.2007
ДФ Балкани	балансиран	1.29187	1.29187	1.29187	1.29187	1.29187	3,35%	0,82%	6,62%	5,75%	01.12.2005
Варчев Менеджмънт Къмплани ЕАД	балансиран	1.04964	1.04964	1.04964	1.04964	1.04964	-2,16%	5,98%	4,33%	1,13%	01.12.2005
ДФ Варчев високодоходен фонд	балансиран	0.7282	0.7282	0.7282	0.7282	0.7282	-6,85%	13,52%	7,59%	-7,30%	01.03.2006
ДФ Варчев Балансиран фонд	балансиран	0.7276	0.7276	0.7276	0.7276	0.7276	-0,85%	1,96%	2,07%	-13,03%	07.03.2008
ДСК Управление на активи АД	балансиран	1.04208	1.04208	1.04208	1.04208	1.04208	1,58%	0,38%	3,60%	3,53%	07.05.2009
ДСК Стандарт	балансиран	100.1724	99.1756	99.1756	99.1756	99.1756	-2,98%	9,40%	4,48%	-0,07%	07.12.2005
ДФ ЕМА Балансиран Евро Фонд	балансиран	106.6585	105.5973	105.5973							

Индекс на деня

1.87

► процента се понижи японският индекс Nikkei 225 и достигна 9923.7 пункта

” По време на борсовата сесия в сряда измерителят загуби 190 пункта от стойността си. Продължаващите финансови проблеми в Европа са сред основните причини за новия спад

” Цената на петрола отбеляза понижение и по време на вчерашната сесия в Ню Йорк достигна 75.71 USD/б. Основната причина за това беше еврото, което загуби нови 0.34%

Стока на деня

1.1

► процента загуби златото по време на вчерашната борсова сесия и достигна 1225.4 USD/мп.у.

” Благородният метал се нареди сред най-губещите на пазара, като елиминира 14 USD. След достигане на невиджаните досега 1260 USD/тр.у. логично започна и корекцията на пазара

Азиатските пазари потънаха преди срещата на Г-20

Неизвестността преди срещата на Г-20, която ще се проведе в края на седмицата, продължава да влияе негативно върху фондовите пазари в Азиатския и Тихоокеанския регион. Разочароващите икономически данни за Азия, САЩ и Европа през последните дни също допринесоха за влошаването на икономическите нагласи на инвеститорите и ги накараха да заемат предпазливи позиции. В резултат на това регионалният индекс MSCI Asia Pacific отчете най-силния си спад за последните две седмици от 1.3%, достигайки 116.68 пункта. В средата на април измерителят достигна най-високата си стойност за годината 129.11 пункта, а разликата със сегашните нива е 9.6%. Най-губещ сред индексите в региона беше японският Nikkei 225, който отстъпи с 1.9% до 9923.7 пункта. Измерителят беше лидер по загуби и във вторник, като тогава

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

” Най-губещ сред индексите в региона беше японският Nikkei 225, който отстъпи с 1.9% до 9923.7 пункта

той се раздели с 1.22% от стойността си. Акциите на японския автомобилпроизводител Тойота поевтиняха с 1.7% и бяха едни от най-лошо представилите се както в състава на регионалния MSCI Asia Pacific, така и на Nikkei

► Разочароващите икономически данни в Европа и САЩ през последните дни сринаха фондовите пазари в Азия

225. Другият индекс в Страната на изгряващото слънце Torix отчете загуби в размер на 1.53% и слезе до 880.84 пункта.

На борсата в Австралия S&P/ASX 200 отстъпи с 1.6% до 4486

пункта, воден от понижението при минните и енергийните компании.

Причина за това стана поевтиняването на петрола и металите. В Южна Корея Kospi загуби 0.3% до 1726 пункта, докато в Тайван

Taiex отстъпи с 0.4% до 7582 пункта. Един от китайските индекси - Китай Shanghai Composite, намалю с 0.9% до 2758 пункта заради разпродажби на акции от добивния, енергийния и технологичния сектор. Сред

малкото печеливши беше хонконгският Hang Seng, който се сдобри с допълнителни 0.2% до 20857 пункта и заедно с индийския BSE Sensex е единственият борсов индекс в региона, който се движи с повишение.

Еврото се срина под 1.23 EUR/USD

Калин Йорганов,
„Карол“

” Доларът напредна и спрямо японската валута, като достигна нива от 91.45, което е ръст от 0.78%

Частният сектор в еврозоната забави темповете си на ръст през юни, след като новите поръчки и износът се свиха в отговор на фискалната криза в Гърция, Испания, Португалия и Ирландия. За това свидетелства понижението на индексите на бизнес активността в двата сектора, изчислявани от института за пазарни проучвания Markit. Еврото поевтиня спрямо американския долар, като достигна нива под 1.23 EUR/USD, след като по-рано през деня срещна силна съпротива около нивата 1.2465. При липсата на основни икономически

► Американската валута поскъпна до 1.2219 EUR/USD, след като по-рано през деня срещна силна съпротива около нивата 1.2465

новини в понеделник пазарните участници започнаха да насочват вниманието си към срещата на ФОМС в сряда, на която ще се обсъждат лихвените нива.

Съставният индекс на бизнес активността за фабричния сектор и този на услугите, взети заедно, се понижават до 56 пункта спрямо 56.4 пункта през

април. Все пак прогнозите на Markit сочат за растеж на икономиката на еврозоната от 0.6-0.7% през второто тримесечие на годината спрямо 0.2% ръст през първото. Доларът напредна спрямо японската валута, като достигна нива от 91.45, след като получи подкрепа около 90.25. Валутната двойка се покачи, след като Китай даде индикации,

че може да либерализира юана.

Междувременно нарагна спекулациите, че японското правителство ще удвои очакванията си за растежа за фискалната година до 2.6% при предишни очаквания за 1.4%. Същевременно се очаква големите компании да увеличат капиталовите си разходи с 4.9%.

Поредна губеща сесия за петрола

Суровият петрол регистрира втора поредна губеща сесия. Спекулациите за ново увеличение при запасите от петрол и гориво в САЩ, както и изненадващите данни за понижението при продажбата на жилища бяха сред основните фактори, оказали влияние върху спада. Във вторник цената се срина с 1% и падна под 78 USD/б, след като от Националната асоциация на брокерите в САЩ изнесоха данни за срив на пазара на имоти през май спрямо април с 2.2%. Очаква се новопостроените домове да бъдат 410 хил., което е срив с 19% на годишна база. Официалните данни ще бъдат изнесени от американското министерство на труда по-късно днес. Във същото време предварителните изчисления, направени от Американския петролен институт за запасите от петрол, натрупани през минала-

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

” На борсата в Ню Йорк фючърсите на петрола за август се търгуваха за 75.71 USD/б, което е понижение с 2.27%

та седмица, показват, че обемът им се е увеличил с 3.69 млн. барела. Ако официалните данни, които също ще бъдат оповестени днес, потвърдят това съобщение, количеството ще стигне 366.79 млн. барела, като на тези нива резервите не са били повече от месец.

На борсата в Ню Йорк фючърсите на петрола за август се търгуваха за 75.71 USD/б, което е понижение с 2.27%. При сорта Brent за същия период понижението стигна 2.13% до 75.5 USD/б.

Мениджърите на Nissan са най-добре платени в Япония

Технологичният гигант Sony е втори по щедрост в Страната на изгряващото слънце

Главният изпълнителен директор на японския автомобилен производител Nissan Motor Co. Карлос Гон е най-скъпоплатеният управител на публична японска компания, предаде WSJ. Гон пое първенството, след като заяви, че за финансовата година до март т.г. е получил възнаграждение, включващо опции за акции на стойност 890 млн. JPY (9.8 млн. USD). Разкритието е първото в историята на компанията, тъй като едва от тази година мениджърите, получаващи

повече от 100 млн. JPY, са задължени да обявяват подобна информация. Въпреки това от Nissan отказаха да предоставят подробна информация за сумата по отношение на заплата/опции.

Погласник

На второ място е главният изпълнителен директор на Sony Corp. Хауърд Стрингър, получил 816.5 млн. JPY (9 млн. USD) за изминалата година. Половината от сумата се дължи на основна заплата и бонуси (410 млн. JPY), а 50% - на опционни права (406.5 млн. JPY).

Отговор

Карлос Гон отговори на критиките за високите възнаграждения, като заяви, че компанията е японска, но с глобално управление и като такава се движи според и дори под средното ниво за международния пазар (11.7 млн. USD е средната заплата на директорите в автомобилния сектор, а 12.6 млн. USD - в компании със сходни приходи). Най-скъпият главен

9.8

▶ млн. USD е възнаграждението на шефа на Nissan за финансовата година до март

▶ Служителите на Nissan заслужават високите суми, тъй като продажбите са нараснали с 50% през последната година, каза гл. изп. директор Карлос Гон

СНИМКИ BLOOMBERG

изпълнителен директор на автомобилна компания в света е управителят на американската Ford Motor Co. Алън Мълали със 17.4 млн. USD приходи за м.г.

Защита

Според Гон служителите на Nissan заслужават високите суми, тъй като през последната година компанията не просто се

е реструктурирала, но е реализирала ръст на продажбите от 50% по време на криза. Служителите на производителя също са се увеличили от 140 хил.

до 170 хил. души. Според Гон именно поради това още пет мениджъри в компанията са получили възнаграждение от над 100 млн. JPY.

9

▶ млн. USD е взел вторият в класацията Хауърд Стрингър, директор на Sony Corp.

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

Обява за конкурс

за свободна длъжност **младши експерт** в отдел „Миграция, интеграция и граждански права“, дирекция „Свободно движение на хора, миграция и интеграция“ – 1 щатна бройка

Описание на длъжността: Участие в изпълнението на задачите, свързани с подготовката на решения на проблеми, касаещи участието на Р България в работата на институциите на ЕС по външната трудова миграция и легална миграция, интеграцията на имигранти – граждани на трети страни и Европейския фонд за интеграция на граждани на трети страни, свободното движение на хора – свободното движение на работници. Участие във формулирането и изпълнението на дейността на министерството в областта на политиката по свободно движение на хора, миграция и интеграция на имигранти.

Минимални изисквания, предвидени в нормативните актове за заемане на длъжността:

- образование: висше, образователна степен – професионален бакалавър по...;
- професионален опит – не се изисква.

Предпочитана специалност от професионално направление, по която е придобито образованието: социални, стопански и правни науки, хуманитарни науки, технически науки.

Допълнителни умения и квалификации, носещи предимство на кандидатите:

- познания и опит в областта на миграцията, интеграцията на имигранти и Европейския фонд за интеграция на граждани на трети страни;
- познания и опит в областта на управлението на програми и проекти на ЕС;
- отлично владение на английски или френски език – писмено и говоримо и владение на втори език от работните езици, възприети в практиката на ЕС;
- компютърни умения за работа с Word, Excel, Internet.

Начин на провеждане на конкурса:

- тест;
- практически изпит – за проверка на нивото на владение на английски или френски език;
- интервю.

Основна месечна заплата – 537 лв.

Необходими документи за участие в конкурса:

- заявления за участие в конкурс /Приложение № 2 към Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители/;
- декларация по чл. 17, ал. 2, т. 1 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители;
- копие от документ за придобита образователно-квалификационна степен, която се изисква за длъжността;
- копие от документи, удостоверяващи допълнителни умения и квалификации, при наличие на такива.

Документите за участие в конкурса следва да бъдат представени лично или чрез пълномощник /нотариално заверено пълномощно/ в 10-дневен срок от публикуване на обявата в сградата на Министерство на труда и социалната политика на ул. „Триадица“ № 2, дирекция „Човешки ресурси и организационно развитие“, втори етаж, стая № 16, всеки работен ден от 09:00 до 17:00 часа, телефон за информация: 02/8119 436.

Списъците на допуснатите и недопуснатите до конкурса кандидати и други съобщения във връзка с конкурса ще се обявяват на информационното табло на служебния вход на Министерството на труда и социалната политика на адрес: зр. София, ул. „Триадица“ № 2 и на електронната страница на министерството на адрес: www.misp.government.bg.

Азиатските милионери са по-богати от европейските

Проучване показва, че заможните хора в света като цяло са намалели през 2009 г.

Азиатските милионери за пръв път изпревариха европейските си колеги по богатство. Начело в тази тенденция са Индия и Китай, става ясно от доклад за хората с голяма нетна стойност, публикуван от Merrill Lynch Global Wealth Management и консултантската компания Cargemini.

Ефект
Броят на домакинствата с

авоари от над 1 млн. USD е намалял до 10 млн. през 2009 г. заради световната рецесия. След отбелязания спад от 14.2% през 2008 г. до 2.4 млн. броят на заможните хора в Азиатско-Тихоокеанския регион се е увеличил с 26% до 3 млн. души. Така за първи път той е достигнал този на богатшите в Европа, като е останал само на стъпка след Северна Америка. Там общо 3.1 млн. души са разполагали с над 1 млн. USD, което е увеличение със 17%. Най-много милионери е имало в САЩ - 2.87 млн.

След тях се нарежда Япония с 1.65 млн. и Германия с 861 500. Около 53.5% от милионерите в света миналата година са били от трите държави. Богаташите в Хонконг са нараснали с цели 104%, а в Индия - с 51%. **Големи пари**
В световен мащаб парите на милионерите са се увеличили с 19% до 39 трлн. USD, след като през 2008 г. отбелязаха спад от 19%. В Северна Америка общата сума е достигнала 10.7 трлн. USD, което е увеличение от 18%. Общото

богатство на азиатските милионери е нараснало с почти една трета до 9.7 трлн. USD през миналата година. Така те не само са си възстановили загубите от 2008 г., но и са изпреварили европейците по обща сума на състоянието. За миналата година авоарите на европейските милионери са били 9.5 трлн. USD. Промяната в класацията се дължи на факта, че макар ръстът на богатството в Европа да е бил значителен, той не е успял да достигне този в Азиатско-Тихоокеанския регион.

39

▶ трлн. USD е било общото богатство на милионерите в света през 2009 г., показват данните от проучването

▶ Япония остава на второ място в света по брой на милионерите, които миналата година са достигнали 1.65 млн. души

Критерии

- Собствен бизнес или мениджърска позиция
- Участие в иновативни проекти или добри позиции на пазара
- Изрядни платци към държавата
- Социална отговорност
- Предимство - управление на проекти и бизнес на външни пазари
- Възраст до 35 години

Конкурсът продължава. Очакваме предложения кой млад мениджър да бъде представен във в. "Пари" на e-mail: business@pari.bg

NEXT GENERATION 2

Репортер:
Ани Коджаиванова
ani.kodzhaivanova@pari.bg
tel. 4395-845

Реклама:
Деница Зарева
dzareva@pari.bg
tel. 4395-856

Широко отворена врата

Искам компанията да стане символ за качествени врати в Европа и Близкия изток, казва собственикът на Eurostill Даниел Данчев

Даниел Данчев е човекът, който успя да спечели сърцата на журито в тазгодишното издание на конкурса на в. „Пари“ за млад мениджър NextGeneration и получи специалната награда. Впечатлил ги е с изключителния си хъс, смелата стъпка, която е предприел за развитието на семейния бизнес и последващите успехи въпреки периода на криза. А те са продукт на отдаденост и на желанието му да създаде стабилен и сериозен бизнес, разпознаваем бранд и да отвори много нови възможности пред семейната компания.

Човек с план

Даниел Данчев е доста сдържан, когато говори за себе си, но видимо по-охотен, когато става дума за бизнеса и компанията. Не счита за редно сам да оценява качествата си. Смята обаче, че неща като комуникативност, внимание към детайла и, разбира се, добрите контакти помагат на успешния мениджър. Тук може да добавим и целеустременост. Защото целите на Даниел в бизнеса са от ясни по-ясни: „Искам, когато на пазара в Европа и Близкия изток чуят за Eurostill, да се сещат само и единствено за качествени врати. А когато си мислят за врати, да се сещат само и единствено за Eurostill. Думите му не звучат като мечта, а като план. „Мисля, че е съвсем реално и постижимо“, казва той.

Семеен бизнес

Семейство Данчеви стартират своя бизнес малко след промените - през 1992 г. Фирмата се занимава с производство на алуминиева и PVC дограма в продължение на 16 години, докато решава, че има нужда от промяна - нова дейност, нов пазар, нови възможности. „Беше време да разширим бизнеса и аз трябваше да помисля за нова инвестиция - нещо близко, но и малко по-различно от досегашната дейност. Спряхме се на вратите. Причината е, че в Източноевропейския регион няма подобна фабрика с големи капацитети,

включително и в целия Близък изток. Така решихме да направим стратегическа фабрика в България и да атакуваме европейските, но и близоизточните пазари и Северна Африка“, разказва Даниел. Фабриката в Кюстендил е трета по големина в Европа, а служителите на компанията нарастват до 150. По-сериозният успех е стъпването на пазара в Сърбия, Гърция и Бахрейн и ръст в продажбите за последните месеци от 400%.

Ръка за ръка с дистрибуторите

Оттук нататък историята е свързана с много и упорит труд. Започват да разработват пазарите, разчитайки както на местни партньори, така и на активен маркетинг. „От месеци обикаляме по изложенията - Милано, Нюрнберг, Белград, Бахрейн, Албания, Турция. От последните две се върнахме и с награди за най-добър щанд“, казва Даниел Данчев, чието хоби е между многото работа и служебни пътувания да се разнообразява с още пътувания - обича планината, но и мегаполисите.

„Работим само business-to-business, никакви крайни клиенти, никакви магазини. Предимството на този модел е, че не конкурираме пряко нашите дистрибутори. Искаме да инвестираме в тях вместо това“, разказва той. „Не е лесно да се създаде цял нов продукт, признава Данчев, това отнема много време, инвестиции, обучения. Постоянно имаме чужди консултанти, постоянно правим нови опити с нови материали, оформяме и нови каталози.“

Ред и стандарти

На въпроса какво би променил, ако има възможност, Даниел Данчев отговаря, че би внесъл малко ред в хаоса. „Бих класифицирал всички производители и всички фирми спрямо това какво предлагат и какви капацитети имат. Сега нещата са лошо поставени - една модерна фабрика и един гараж например без проблемно участват в един и същ конкурс“, казва той.

Визитка

Кой е Даниел Данчев

► Даниел Данчев е на 34 години от Кюстендил. Той е най-активната четвъртина от семейната фирма, която родителите му основават още през 1992 г. за производство на алуминиева дограма. Eurostill Ltd. съществува от началото на 2006 г., тя е правоприемник на създаденото през 1992 г. в Кюстендил ЕТ Генчо Данчев-92. ► Завършил е техникум по строителство и архитектура в Кюстендил, а после статистика и иконометрия в УНСС. Казва, че тази стряскаща и скучна за мнозина специалност всъщност много му помага, защото статистиката е в основата на всеки бизнес.

400

► процента е ръстът в продажбите на компанията от последните няколко месеца

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Друга сфера, в която трябва да се работи, според него са стандартите за качество. „Трябва да има норми, изисквания, стандарти за качеството на материалите. Всички европейски пазари имат стандарти, само тук на това не се обръща внимание. Компанията ни инвестира в редица сертификати като ТЮВ, Норд, ISO: 9001 и т.н., а в същото време една фирма, която не влага нищо и работи с много евтини материали, може безпроблемно да под-

бие пазара. Стандартите са много важно условие, за да върви един бизнес напред и за да отпадне неволяната конкуренция“, смята той.

Бъдещето

Даниел Данчев вярва, че България е стъпила на правилния път и е оптимист за бъдещето не само на собствените си бизнес. „В краткосрочен план приоритетът ни е да стабилизираме компанията, да имаме сигурни пазари, на които да направим марката раз-

познаваема. След това да работим за достигане на нива на продажба, каквито позволява капацитетът на фабриката, и да се развиваме в бъдещето. Давам си сметка колко много работа имаме още и няма да я свършим за година - две“, споделя той.

А междувременно между многото работа и служебни пътувания се разнообразява с още пътувания - обича планината, но и мегаполисите.

Ани Коджаиванова

„Трябва да има норми, изисквания, стандарти за качеството на материалите. Всички европейски пазари имат стандарти, само тук на това не се обръща внимание

Наблюдател

Новото тясно място са обществените поръчки

Удължаването на срока за изпълнение на одобрените проекти по Оперативна програма „Конкурентоспособност“ ще даде шанс на над 300 български фирми да приключат проек-

тите си навреме и да получат субсидии. Това отбелязват в писмо до Министерството на икономиката, енергетиката и туризма от Българската асоциация на консултантите по европейски програми (БАКЕП). От началото на юни срокът за изпълнение на проектите за технологична модернизация в малки и средни предприятия,

за покриване на международно признати стандарти и за внедряване на иновативни продукти и услуги бе удължен с шест месеца, а за технологична модернизация в големи предприятия - с девет месеца. Наред с похвалите обаче от асоциацията отчитат, че в бъдеще пред усвояването на евро-субсидиите ще има и

нови предизвикателства. „Промените в Закона за обществените поръчки предвиждат изпълнението на поръчката да бъде спряно, ако тя се обжалва от този, който не е спечелил. Това може да забави изпълнението на европроектите прекалено много“, коментира за в. „Пари“ Красимир Киряков, председател на БАКЕП.

►Красимир Киряков

Пак има пробойни в новите правила за консултантите

Дори и сега може да се скрие кой е писал проекта и да има конфликт на интереси

На пръв поглед новите правила по схемите по Оперативна програма „Конкурентоспособност“ имат благородната задача да извадят на светло консултантите, които разработват проекти по програмата. Те трябва и да предотвратят още в ранен стадий потенциалния конфликт на интереси, който може да възникне между консултант и оценител или консултант и финансиращата институция. Но това е само на пръв поглед. Действителността е малко по-различна.

Изискванията, които са предвидени за постигането на тези две основни цели, са неадекватни и дори може да имат обратен ефект.

Ето и основните проблеми:

1 Плащане в началото

Основното плащане към консултанта като правило се извършва след крайния срок за кандидатстване, включително и след одобрение на проектното предложение. Затова не е ясно защо сега срокът за плащане е ограничен до трите месеца преди кандидатстването. И то при положение, че възстановяването на разхода за бенефициента ще се извършва чак след стартиране на проекта при получаване на авансови, междинни плащания или чак накрая, при окончателно плащане към бенефициента.

2 Тръжните процедури

Изискването за провеждане на тръжна процедура е спорно по няколко причини. На първо място, създава се много по-тежък ред от предвидения в ПМС 55/2007 г. Получава се така, че за други разходи на стойност до 15 хил. лв. бенефициентът ще може да договаря директно

изпълнителя си, а за разход до 10 хил. лв. (каквото е консултантският) бенефициентът ще бъде принуден да събира и да оценява три оферти, и то по критерий икономически най-изгодна оферта. Тоест вместо опростяване на процедурата се създава нова бюрократична пречка, и то в етапа на подготовка на проектното предложение.

3 Голямата преструвка

При така наложениите изисквания ще се създаде ситуация, при която консултантските договори често ще предвиждат изкуствено завишени разходи. Така ще може да се компенсират и последващи плащания от бенефициента към консултанта. В същото време процедурите ще се провеждат съвсем формално и фиктивно, тъй като в практиката бенефициентът обикновено отива при консултант, който си е избрал предварително. В случая ще се получи нелепа ситуация, при която при консултанта ще дойде клиент,

Акценти Има и други проблеми за бизнеса

►Високи минимални прагове

►По схемата за технологична модернизация в малки и средни предприятия едно малко предприятие, с персонал около 10-20 души, ще трябва да кандидатства за проект на обща стойност не по-малко от около 300 хил. лв. Минималните прагове на безвъзмездната помощ са високи и това не позволява на тези предприятия да правят по-малки проекти. В усло-

►Не при оценката, а при изпълнението на проекта трябва да се обявява името на консултанта, предлагат експертите

но ако се следват правилата на програмата, двамата не могат да се договорят, а клиентът трябва да бъде върнат от консултанта с отговор, че последният може да работи за него само след като е избран с процедура.

4 На светло

Изписването на името на консултанта в проектното предложение на практика

не само че не решава никакъв проблем, но може и да създаде нови. Ако консултант не иска да се афишира в конкретно проектно предложение, той просто няма да бъде заявен там. Тоест при добро желание консултантът може да остане анонимен и сега. От друга страна, направената промяна е спорна и с лобистки характер. Като се има предвид, че в оценката

та ще участват и външни оценители (които е много вероятно отново да бъдат консултанти), то те биха могли да оценяват по-ниско „конкурентните“ проекти и по-високо „приятелските“ проекти. Това може да се разглежда и като предпоставка за корупция. Ако един оценител не знае на кого да се обади, сега вече ще разполага с контактите и на консултанта, към

когото да се обърне „за съдействие“.

5 Знаем кой те проверява

Вече не е нужно да се осигурява кой знае каква информация на оценителите, ако се цели задължително прокарване на даден проект. Досгатачно е да се знае, че проектите на консултант Х трябва да бъдат подкрепяни. Тоест изписването на името на консултанта може да облагодетелства тези консултантски фирми, които се ползват с „позиции“ или с „авторитет“, и съответно да донесе вреда - на други.

Проблемът има много просто и конструктивно решение - името на консултанта следва да се появява на етап „изпълнение“, а не на етап „оценка“. Тоест проверката за конфликт на интереси трябва да се стесни до одобрените проекти и да се извършва много по-задълбочено от една проверка за свързаност по ЕИК в Търговския регистър например.

Мартин Петков,
управител
на консултантска компания
„Консулто България“

вия на криза една малка фирма трудно ще може да префинансира проект за над четвърт милион лева например.

►Иновативно

►Схемата за технологична модернизация в големи предприятия по същество се е превърнала в схема за внедряване на иновации в предприятията. Като се има предвид, че в предходната схема кандидатстване над 150 големи предприятия, нормално е да се потърси начин този брой да се намали и безвъзмездната помощ да се фокусира само в определени области или сектори, но в този слу-

чай вече не говорим за технологична модернизация, а за внедряване на иновации. Съвсем сходна схема е предвидена в приоритет 1 на оперативната програма. Повече от спорно е разтегливото условие, че оборудването, което фирмата иска да си купи, се счита за ново, ако то е на пазара не повече от две години. Нито става ясно кой пазар се има предвид, нито може да се разчита кой знае колко на така наречените доказателства - удостоверение на центровете за технологичен трансфер и „подобни организации“ или потвърждение от страна на доставчици. В този си вид - по схема-

та или няма да бъдат подадени никакви предложения, или ще се появят твърде екзотични твърдения за новост и иновативност.

►Без отговор

►Продължава да съществува и един от най-старите проблеми по оперативната програма - не се спазват правилата за даване на отговор на зададен въпрос. Както преди се чакаше отговор в продължение на 35 дни (което на практика обезсмисля отговора), така и в момента Изпълнителната агенция за малки и средни предприятия не спазва собствения си срок от 15 работни дни.

Интервю Марияна Велкова, изп. директор на Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия

Все още няма подадени проекти по новите евро схеми

До края на юни - началото на юли ще бъде даден старт поне на две нови процедури

► **Госпожо Велкова, кои са най-честите въпроси, които задават представителите на бизнеса по време на информационните дни по Оперативна програма "Конкурентоспособност", които се провеждат в момента?**

- Кампанията стартира на 7 юни и ще приключи на 9 юли в София в зала 11 на НДК. Информационните дни протичат при силен интерес от страна на фирмите. Те се интересуват основно от схемите, свързани с технологична модернизация, но също така и от тези, свързани с финансиране на иновации. Има въпроси и за подготовката на проектопредложенията, други, които са по-конкретни, като например за изискванията за скотиране на финансовата помощ и т.н. Като приключи кампанията, ще направим анализ на основните въпроси и забележки, за да преценим доколко те може да бъдат отразени при подготовката на насоките за кандидатстване за следващите процедури.

► **Бенефициенти коментират, че сега с въвеждането на задължително пробегдане на тръжни процедури процесът на усвояване на евро субсидии ще се забави. Те са и против изплащането на разходите за консултантски услуги, преди да са получили одобрение на проекта си. Как ще коментирате тези забележки?**

- Задължителното провеждане на тръжни процедури е въведено главно във връзка със сертифицирането на разходите. От сертифициращия орган - Министерството на финансите, държат в условията за кандидатстване да има процедура, въз основа на която бенефициентите да избират доставчика на услуга или стока. Ние предвидихме, че независимо от интензивността на помощта е добре да се провежда търг, за да няма след това проблеми с признаването на разходите, каквито случаи имаше досега. В същото време обаче сме предвидили, че предварителното съгласуване и одобрение на документите за провеждане на тръжните процедури не е задължително, както е било досега. Т.е. съгласуването на документацията няма да забави бенефициентите, защото те имат пълната свобода да преценят дали искат процедурата да бъде предварително съгласувана с договарящия орган. За консултантските ус-

► **Крайно време е бенефициентите да свикнат да провеждат тръжни процедури и да познават нормативната уредба. В момента ние се превръщаме в консултанти на бенефициентите**

луги - те са предвидени като разход и е логично да са направени преди това. И досега се заплащаше на консултантите при подготовката на проектите. Разликата е, че тази сума вече ще може да бъде възстановена. Признатите разходи за консултанти са до 5% от стойността на проекта, но не повече от 10 хил. лв.

► **Не е ли малко рисковано да не съгласуват документите по тръжните си процедури с агенцията?**

- Крайно време е бенефициентите вече да свикнат да провеждат тръжни процедури и да познават нормативната уредба и когато плащат за консултанти, да знаят за какво им плащат. Те вече трябва да могат така да подготвят документите си, че да няма такива рискове. В момента ние се превръщаме в консултанти на бенефициентите.

► **Има ли механизъм, с който да се засича реалният консултант, който стои зад проекта?**

- На консултантите се изплащат и осигуровки. Има механизъм за засичането им.

► **Кои са най-честите грешки, които гонускат бенефициентите?**

- Те са свързани с подготовката на документацията за кандидатстване и съобразяването с разпоредбите на ПМС 55 във връзка с провеждането на тръжните процедури. Като цяло може би всичко, което е свързано с нормативната регламентация.

► **Как ще гарантирате, че вече няма да има забавяне при оценката на проектопредложенията и прегледа на подадените тръжни документи, които бяха основни проблеми досега?**

- Това, което е бавило досега оценителните комисионни, е забавянето в подготовката на самата методика за оценка от управляващия орган. Сега в новите насоки за оценка тази методика е ясна и дори е публично достъпна. От друга страна, по новите процедури, които

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

отворихме, има подробни указания за оценителните комисионни, така че максимално да облекчим тяхната работа и да няма възможност за някакви пропуски.

По отношение на оценката на тръжната документация в бъдеще смятам, че сроковете ще бъдат максимално съкратени, защото системата на работа ще бъде цялостно променена. В момента се работи по финализирането на новия наръчник на агенцията. Тази процедура ще бъде извадена от отдел "Търгове" и ще влезе като задължение на мониторинга. Променят се и самите контролни листи, въз основа на които се прави проверката на тръжните документи, така че експертите да не допускат грешки и максимално бързо да се ориентират в документацията.

► **В рамките на какъв срок бенефициентите ще получават отговор във връзка с тръжните си документи?**

- Смятам, че това трябва да става в рамките на максимум две седмици. Естествено, ако продължават да не си подготвят проектите както трябва, ще продължава да тече кореспонденция за нужните корекции в провеждането на процедурата.

► **Какъв е интересът на бенефициентите по отношение на отворените процедури? Има ли вече подадени проекти?**

- Интересът личи от силното им присъствие на ин-

формационните дни и задаваните въпроси в рубриката "Въпроси и отговори" на сайта на програмата. Към момента обаче няма подадени проекти по новите схеми. Апелирам към бенефициентите да не си подават проектите в последния момент при изтичането на срока, защото ще създадат изключителна трудност на агенцията. Ако, както при предишните процедури, бъдат подадени около 900 проекта в един ден, работата по приемането и проверката ще бъде почти невъзможна. Още повече че се проверява дали всички документи са подадени. Това означава, че едва ли не ще трябва да приемаме документи цяла нощ.

► **Липсата на подадени проекти към момента може ли да се тълкува като липса на интерес от страна на бенефициентите заради проблемите по програмата към момента?**

- Не, не е липса на интерес. Може би някои решават да отделят повече време, за да се подготвят по-добре. Аз не разбирам обаче защо е необходимо да се изчаква последния момент, те разполагат с три месеца за подаване на документите и са наясно, че конкретната схема ще бъде обявена в началото на годината. Ако подадат проекта една седмица порано или по-късно, това няма никакво отношение към качеството на проекта, ако действително на него се

гледа сериозно.

► **Кои са новите процедури, които могат да очакват бенефициентите през следващите месеци?**

- В момента се подготвя документацията по процедурата за международно признати стандарти, по процедурата за създаване и развитие на клъстър, по тази за консултантска подкрепа за предприятия в затруднение и се доработва процедурата за създаване и развитие на бизнес инкубатори. Първите две трябва да стартират до края на месеца или първата седмица на юли най-късно. Процедурата, свързана с бизнес инкубаторите, ще бъде обявена малко по-късно през юли. Пускането на схемата за

консултантски услуги за компании в затруднение заради кризата може да се забави малко, тъй като тя трябва да се съгласува с Европейската комисия. Имаме уверение, че ще бъде разгледана максимално бързо. Може би в края на юли вече ще може да се кандидатства. Там ще дадем и по-кратък срок за прием на проектопредложения - два, а не три месеца. Ще свием и срока за оценките.

► **Ще успеем ли изобщо да я реализираме ефективно, тъй като срокът за контрактиране е до края на годината?**

- Трябва да успеем. Не мога да кажа обаче какъв ще е интересът към нея.

Дарина Черкезова

Реформа Всички служители взимат бонуси

► През май всички служители в Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия (ИАНМСП) са получили допълнителните си възнаграждения във връзка с работата им по Оперативна програма "Конкурентоспособност". Месец по-рано обаче 3-4 души са подали отчети, от които става ясно, че не са правили нищо. Това коментира за в. "Пари" Марияна Велкова, изпълнителен директор на ИАНМСП.

► Служителите, които отговарят за евро програмата, имат право да получат второ възнаграждение в размер на основната им заплата, т.е. между 400 и 860 лв. През февруари Велкова въведе система за оценка на работата на служителите в агенцията и през март 46 души не получиха бонусите си. Тогава се установи, че те или са бездействали, или не са си свършили работата достатъчно качествено.

► В момента в агенцията за програмата отговарят около 130 души. Близо 20 са напуснали или са били уволнени след въвеждането на системата за следене на реално извършената работа.

БИЗНЕС ТЕХНОЛОГИИ

Редактор:
Христо Ласков
hlaskov@pari.bg
tel. 4395-865

Реклама:
Цветелина Димитрова
tzdimitrova@pari.bg
tel. 4395-849

Дебют

Office 2010 на български идва през септември

През септември ще бъде готова версията на български на новия офис пакет на Microsoft Office 2010, коментираха за в. „Пари“ от компанията. Официалният дебют на новите версии на Word, Excel и т.н.

беше в края на седмицата, но засега те са налични само на английски език. Основен фокус са новите бизнес приложения на Microsoft и OneNote - приложение, чиято цел е да измести стандартния бележник и да обединява информация от различни източници (уебсайтове, аудио- и видеофайлове, записки и т.н.). Паралел-

но с него от компанията залагат и на интеграцията с онлайн услугите си като docs.com и Skydrive. Новият Office 2010 ще се предлага в няколко модификации като Home and Student, Home and Business, Professional и т.н. Цената на пакетите започва от 199 лв. с ДДС и варира в зависимост от броя приложения, които влизат в тях.

Второто тримесечие завършва без ясна посока

ИТ компаниите очакват да има раздвижване наесен

Без ясна посока приключва второто тримесечие на 2010 г. за пазара на компютри в България. Игрите на пазара са разделени в очакванията си, а евентуално съживяване на продажбите се очаква наесен. Периодът април - юни завършва на практика с нулеви ръстове, а в някои сегменти дори и със спад след силната първа четвърт на годината.

Движение

„За съжаление посоката на пазара през второто тримесечие на годината пак беше надолу след силните първи три месеца“, коментира Митко Топалов, регионален мениджър на „Асбис“ за България. Според него негативният тренд е бил най-осезаем през април, но през юни вече се наблюдават признаци на раздвижване на продажбите.

„Все още не може да се каже как точно е приключило второто тримесечие на годината, но сигналите, които получаваме, са противоречиви“, смята и Евелин Стоев, анализатор в IDC. По думите му част от компаниите са твърде песимистично настроени, но има и оптимисти за развитието на пазара. Според него обаче не е изключен и ръст на продажбите на компютри през второто тримесечие на 2010 г. заради слабия идентичен период на миналата година. „Затова и не смятам, че ще е трудно да се реализира ръст в продажбите за периода април - юни“, коментира Стоев.

Сред оптимистите на пазара е регионалният мениджър на Асег за страната ни Данаил Вълков. „Пазарът се движи около нивата си от миналата година, но трябва да отбележа, че първото тримесечие беше доста по-силно от второто“, твърди той.

Голяма част от този оптимизъм се дължи на позитивните очаквания за движението на икономиката през 2010 г. от началото на годината. „Сега обаче броят на песимистите се увеличи-

► Есента и започването на новата учебна година трябва да съживят продажбите на компютри, смятат от бранша

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

ва драстично“, коментира Вълков. „Понякога пазарът ни изненадва, но няма основание за притеснение“, добавя той.

Фактори

Сред водещите фактори за слабото представяне на ИТ пазара е колебанието на валутните пазари и поскъпването на долара спрямо еврото. Голяма част от компютрите се произвеждат в източните части на Азия, където американският долар е основна валута. Ръстът ѝ спрямо еврото доведе до поскъпване на цените

„Надяваме се, че с отшумяването на кризата и съживяването на икономиката ще се съживи и търсенето сред бизнес потребителите“

Митко Топалов, регионален мениджър на „Асбис“

на техниката като цяло, а ръстът в цените може да достигне и до 20% в зависимост от движението на еврото в бъдеще.

Този ръст изигра лоша шега на потребителите, които бяха свикнали цените на компютрите да падат. Сега обаче се получава обратното - „ако доскоро един приличен нутбук струваше 1000 лв., сега той е на цена от 1200 лв.“, казва Данаил Вълков.

Което според него предизвиква колебание и кара хората да изчакат ново поевтиняване на техниката,

което може и да не стане факт. А в момента именно потребителите са основната движеща сила на пазара у нас.

„Крайният клиент е основната движеща сила на пазара от няколко тримесечия насам“, казва Топалов. По думите му на практика държавата въобще не участва на пазара, а малкият и средният бизнес и корпоративните клиенти инвестират предпазливо. Затова според оценките на „Асбис“ около 70% от пазара се дължи на крайните потребители.

Обстановка

Несигурността на пазарната обстановка прави прогнозирането за движението на продажбите крайно несигурно. Единното мнение на компаниите от бранша обаче е, че раздвижване в продажбите може да се очаква в края на август, когато е т.нар. период back to school. „Учениците могат да бъдат генераторът на продажбите на нови продукти“, смята Топалов. На подобно мнение е и Данаил Вълков. „Смятам, че в края на август ще дойде и раздвижването на пазара“, твърди той.

Ситуацията при бизнес клиентите обаче е малко по-сложна. Там всичко зависи от темповете на възстановяване на икономиката. „Надяваме се, че с отшумяването на кризата и съживяването на икономиката ще се съживи и търсенето сред бизнес потребителите“, смята Топалов. Според Вълков движението на компютърния пазар зависи от икономическата политика на правителството и дали тя ще насърчи бизнеса. „Въпросът е просто кога ще се случат нещата, но ситуацията се развива според очакванията. Затова и очаквам задържане на пазара около нивата му от миналата година“, добавя той.

„Няма причина за драстични ръстове, но индикаторите са, че няма да има и спадове. Съживяване може да се очаква през последното тримесечие“, твърди Топалов. А общите прогнози са, че тази година няма да е по-лоша от миналата. Или поне на това се надяват от ИТ бизнеса.

Христо Ласков

20

► процента може да стигне ръстът на цените на техниката заради поскъпването на долара през последните седмици

Трудно печеливш бизнес

Огромната конкуренция пречи на търговията с мобилни приложения

Пътеводители за градския транспорт на София. Справочници с туристически дестинации и хотели. Наръчници за плащане на сметки. Това са само част от всички 68 приложения, които ще се борят за наградите в конкурса на „М-Тел“ Application Factory. Мобилният оператор организира една от първите подобни надпревари за страната ни, посветена на операционната система Android. Паралелно с нея тече и друг конкурс за разработчици - на Nokia, която се опитва да популяризира платформата си Ovi Store. Интерес и към двете събития не липсва, а броят на подадените приложения за Application Factory у нас например е по-голям от този в съседна Сърбия, макар и с малко.

Интерес

Защо един разработчик би участвал в подобно начинание? Причини много, но безспорно една от най-значимите е наградата. При „М-Тел“ общият награден фонд е 30 хил. лв., а победителят ще спечели 20 хил. лв. за приложението си. Което обуславя, от една страна, относително висок интерес от страна дори и на няколко компании към Application Factory. От друга страна, и от голяма част от

В детайли

Над 110 души в Application Factory

▶ Точно 68 са уникалните предложения, подадени в рамките на конкурса Application Factory, съобща-

ват от „М-Тел“.

- ▶ От тях 6 са на отбори, 11 са на различни компании, а останалите са на индивидуални кандидати.
- ▶ Регистрираните участници са били 110, а най-младият от тях е на 18 години.
- ▶ Приложенията са подадени за малко над 2 месеца

- конкурсът бе обявен на 3 май, а победителите ще бъдат обявени следващата седмица.

- ▶ Най-често срещани са приложенията, свързани с информация за градския и въздушния транспорт, пътна обстановка и паркирането в синя зона.
- ▶ Интерес предизвикват и

пътеводителите за забележителностите в България.

- ▶ Други интересни кандидатури за голямата награда са приложенията за битови сметки и начините за плащането им по електронен път, RSS четците, проверка на електронната поща и др.

естествено популярност. Защо не и работа в софтуерна компания например.

Нужги

Паралелно с добрата за бизнес, а за програмистите на свободна практика страна провеждането на подобни конкурси има положителен аспект и за потребителите. Така те получават качествени приложения, свързани с ежедневните им нужди, които иначе може би нямаше да видят бял свят. Например софтуер, който знае кой трамвай откъде и кога ще мине и може да помогне за по-добрата организация на времето. Или пък приложение, което помага за организирането на покупките или семейния бюджет. На практика над половината предложения, участващи в Application Factory, заслужават внимание и вършат реално някаква работа. Естествено има и някои, които са си загуба на време, но погледнато реално, Android Market, App Store и т.н. така или иначе съдържат твърде много брак в себе си. Иначе казано, приложения, които нямат особен смисъл или пък не са добре изработени. Затова подобни начинания са печеливша ситуация и за потребителите, и за бизнеса. А какво по-хубаво от това.

Христо Ласков

приложенията, които вече може да бъдат намерени в Android Market, лъха професионализъм и съответно функционалност за българските потребители. Които ще могат да се възползват от предимствата на смартфоните си на локално ниво. А не да разчитат на международни производители, които да локализират своите приложения, какъвто е случаят с Nokia Maps например.

Паричната награда е предимство за програмистите на свободна практика, но големите компании търсят по-сериозен бизнес, коментират от „Сирма Мобайл“. Компанията е един от участниците в конкурса на „М-Тел“ заедно с още 10 други родни компании, които са представили свои предложения. Едно от предимствата за участието ни в този конкурс е популярността, казват от „Сирма“. Ние имаме над

20 приложения за различни платформи, сред които Android, BlackBerry и т.н., но в България почти никой не ги използва, твърдят от компанията. А едно от тях е било в Топ 5 класацията на Getjar в продължение на над 2 месеца.

Подобно е положението и на друг участник в конкурса - „Мелон Мобайл“, които са сред световно-признатите разработчици на приложения за Nokia например. Именно откриваемостта на приложенията, които предлагаме, е най-големият проблем за бизнеса ни, смята Спартак Кабакчиев, мениджър на компанията. „На практика в момента потребителите са засипвани от множество предложения и дори да се направи качествен продукт, откриването му е трудно. В 90% от случаите намирането на конкретен софтуер сред купищата му

конкуренти е трудно, дори невъзможно“, коментира той. Което превръща създаването на приложения за мобилни телефони в не особено печеливш бизнес.

Състезания

За това и подобни конкурси може да бъдат не лош източник на приходи и за компаниите, и за програмистите на свободна практика, които са избрали това поле на действие. „На практика всеки голям оператор и производител на мобилни телефони организира подобни конкурси“, разказва Кабакчиев. От една страна, приложението, с което участва компанията му, е безплатно, но пък вече е разработено. Което означава, че то може да донесе реални приходи от подобен конкурс. От друга страна, в случай че бъде харесано от оператор или производител на телефони, може да се

сдобие с популярност в техните портали. И съответно да бъде по-свляяно. Иначе просто остава поредното приложение, което бива зарито от конкурентите му.

Защото, „когато започвахме да развиваме бизнеса си, имаше 4-5 хил. приложения и беше лесно да намериш своята ниша и да се позиционираш така, че да си откриваем“, разказва Кабакчиев. С нарастването на пазара ситуацията се усложни. В момента целият пазар се оценява на 10 млрд. USD, а според Juniper през следващите години той ще се утрои като обем заради огромното търсене от страна на потребителите.

Печеливши може да се окажат и фрилансърите, или хората, които програмират в свободното си време например. Евантуална победа на такъв участник (а те преобладават в Application Factory) носи приходи и

▶ Мобилните приложения може да бъдат печеливш бизнес, стига да бъдат открити от потребителите сред огромното разнообразие

В. "Пари" събра финансовия и политическия елит на "Годишните банкови награди"

Изпълнителните директори на Банка ДСК **Диана Митева** и **Николай Борисов** обясниха, че наградата е признание и предизвикателство за тях

Асен Ягодин (в средата), изпълнителен директор на Пощенска банка, обясни, че едно от най-важните неща за успех е **ОПТИМИЗЪТ**

Пред нас стоят предизвикателни времена, в които банките и фирмите трябва да си подредят къщата, предупреди **Флориан Фихтъл** (вдясно)

Министърът на регионалното развитие и благоустройството **Росен Плевнелиев**, **Ханс Якобс Бониер**, член на борда на директорите на **Bonnie AB**, и бившият министър на финансите **Милен Велчев** (от дясно на ляво) обсъдиха възможностите за развитие на бизнес в България

Изпълнителният директор на "Армеец" **Румен Георгиев** (вдясно) връчва наградата "Банка на клиента", която и тази година отиде при ПИБ

Снимки Марина Ангелова

"Годишните банкови награди" на вестник "Пари" събраха представители на финансовия и политическия елит на страната. На церемонията присъстваха изпълнителните директори на най-големите банки у нас, настоящи и бивши министри, шефове на застрахователни

компани, инвестиционни посредници и небанкови финансови институции. Церемонията по награждането на най-добре представя

вилите се банки в основните категории беше открита от Ханс Якобс Бониер, член на борда на директорите на Bonnie AB. Голямата

награда връчи Флориан Фихтъл, постоянен представител на Световната банка за България. Той обяви, че в глобален аспект кризата

отминава, но предупреди, че отсега нататък предстоят предизвикателни времена и за банките, и за фирмите.

Рагослава Димитрова